

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

at Box No. 212.

Telephone No. 2544.

పుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జూన్ నెల 20-వ తేది బుధవారము

శ్రీ విభవనాథుల సంపత్కర ఆశాభవాన శుద్ధ తృతీయ

No 68

సంచిక ౬౮

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

నోవ్వుగొప్పవాకిచే వేలకువలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియాన్నది
తలనోవ్వుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
జాపును. పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెంబకుల కేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరదను తొలగించును.

ఈ వామను రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విడేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నోవ్వులకు సంజీవివంటిది.
మంచుభాగ చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసివది.

అమృతాంజనం పేజీలో

6, 7 నంబు చెట్టివీధి, మదరాసు
శ్రీ

249, ఫ్రేరినోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

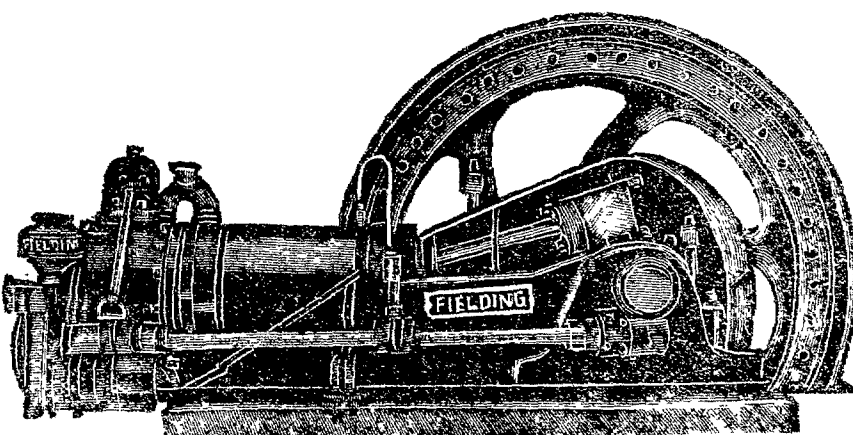

1. పనితగ్గించును.
2. కాలపరిమితి తగ్గించును.
3. ద్రవ్యలాభము గలిగించును.
4. చింతను బాపును.

5. వ్యవధిని హెచ్చించును.
6. పాఖ్యమును కలిగించును.
7. ఇంటిఖర్చులను తగ్గించును.

దానిని మీరు ప్రయత్నించి చూచితిరా?

ఫీల్డింగు క్విక్ స్టార్టింగు కెమిక్లలు క్రూడాయిలు యింజను

యిది రెండేనిమి
షములోనే వేగ
యిజర చల్లనితీ
లోనుండగనే స్టా
ర్టలగును. కొల్లు
స్టార్టింగు యింజను
లకు వుండే అపా
యములు ఏటికి
లేవు. లోడులాగు
టలో గాని చము

ఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని కనుచు కేవలతేకపోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్టులో లేదు. అన్ని సామానులున్నా, విక్కిలి తెంపరుగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ
అయివున్నవి. వేలకొలదిలతి శృష్టికరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి సరసము
6 మొదలు 75 గుర్రముల పనిచేయవలయు స్థానములలోనిదిగా నున్నవి. 586

సోల యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

(బాంబే—మెయినురోడ్డు, విజయనగరము.

12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway tare Certificate on 2 annas stamp. Apply For:—Central Telegraph College, Nai Sarak Delhi.

నెల 1-కి రు 40 వేరను మీద ఏకెంట్లు కావలెను.
ఆర్డినైజింగు సూప రెం టెన్ డెంట్లు
యస్. ఆర్. ఏ. గుర్రగారు, కావలి శ్రీ
చావలి కేవల్యగారు, కన్నా, విజయనగరం.

సాముద్రికము

మీ రెవరచెలయెక్కో కేళిలకు శ్రద్ధపహితముగా
2 తెల్లకాగితములమీద సరిగా కరబుముట్లు డ్రాచి అతి
నిశ్శబ్దముగా నుపయోగించి మీ జీవితముయొక్క సామర్థ్యాదృశ
లములు అనగా కీరసాఖ్యము, పనిసంపాదన, కళత్రము,
సంతానము, ఉద్యోగము, జీవము, మొదలగు ఫలములు
వ్రాపి ని-పి-బియ్యలలో రు 2-4-0లకు పేషిగా పంపెదము. అది
మీకువచ్చిన పిమ్మట తేలికాంతనావరకు ప్రతిసారికీ ఫలములు
వ్రాయుటకు రు 10 లు అనును.

వివరములకై యాసగవ చిరునామాకు వ్రాయుము.

హిందూ సాముద్రిక నిలయం

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, (మద్యగోసావర్య)

ఇందుకు కంబుసాపనచేసిన రెండుపంపులవలనండియు యొక తెగకుండా ముట్టచే కరణ్యమై బాధ్యపడితమనగుట కలసింది

నది. వలనను ప్రబాధికము యాచింప నవకాశము గూడ యింత వరకు చిక్కిరియడలేదు. "నేను జయజయంది బిగులయై వచ్చినప్పుడు "అంటూ

అయిదు కట్టుబడి అయి స్వామిప్రతిష్ఠ సమయమున ఈ రామనగరపు ఆవరణ నుండి యిది యిక్కడనుండి

యిట్లు వ్రాసిరి. "చివరకు రామనగర అను పేరును స్థాపక వరకుటై శ్రీరామాలయము కట్టుబడి అయిన వెంటనే శ్రీ

రామాలయములు అంద్రులకు గోపాల కృష్ణయ్యగారి ఆంధ్రకావనములు కావని యెవరనగలరు?

ఇట్టి మహావాక్యములుగల మహానీయునిశాసనము ఆంధ్రదేశ మెల్లదల స్థాపకముచేయుటెట్లు? వారి యుత్సాహము

దీనివల గుంటూరులో నొకస్థానికయత్నమును బెజవాడ కిలావిగ్రహ సంకల్పమును జరుగరాదని నే ననుకొని గోపాల కృష్ణయ్యగారియొడ ఆంధ్రమహాజన లెల్లరతును గల యభిమాన

గుమ్మడిదల వెంకటసుబ్బారావు, బెజవాడ, 17-6-28.

అనేక యోగ్యతాపత్రములను బంగారుపతకములను పొందిన ఆయుర్వేదభూషణనోరెరామశాస్త్రి ఎ.కె.వ.సి.వారి

తల్లులకు ప్రసవమును వృద్ధిచేయు దివ్యామృతము, పథ్యములేని రియ్యన్సాయనము. దీనిని తల్లులు నేనించుటచే పిల్లల

శ్రీరవధకాని లాబరేటరీ అందు ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

అతడు, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను.

ఏలనన, పాపము, ఆవిష్కృత్య, సరియైన ఆహారములేక, ఆకలితో పనిపోవుచున్నాడు. ఆతనిశ్రద్ధికివియు తెలియదు. ఆతడు తాను

ఈవిధముగా మీబిడ్డల సహాయముల పొలునకృతము. చేతితోతాక బడక దుబితాదృష్ట్యలలో నీలుచేసి పంపబడు, పరిశుభ్రమైనట్టియు, శుభ కరమైనట్టియు 'గ్లాక్సో' వాడును.

Glaxo

బ్రిటిష్ యంగ్లండు అండ్ కో, లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో వెంకటాద్రియం కేంద్రమున) నపాలకెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

570

అమృతలూరు

జూన్ 18:—ఈ గ్రామమున నిన్న సాయంత్రం 8 గంటలకు శ్రీయంత ఆలపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరిగారి యాధి

1. స్వార్థత్యాగియైన నిరక్షమాన దేశభక్తుడును అగు ఆంధ్రరత్న గోపాల కృష్ణుని నిర్వాణమున కెంతయు చింతించు వారి

2. దేశీయ సోదరలగు బాబ్జోలీ ప్రజ లీనిరంకుశతరు త్వమును ప్రతిఘటించి, అజనమాన ధైర్యసాహసములతో సత్యాగ్రహసమరము సన్నుచున్నందులకు వారి నెంతయు నభి

బాబ్జోలీ ప్రజల సహాయార్థము అన్యథునిగోరికపై సభ యందే కొంతదబ్బు వసూలాయెను.

(ఒక విలేఖరి.)

విస్మయపట

విస్మయపట గ్రామపంచాయితీ మీటింగు యానెల 17 వ తేదీవుదయం జరుపబడి యాదినన తీర్మానము ఆమోదించ

ఆంధ్రరత్న రుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు వారి జీవితమునంతట దేశసేవకై వినియోగించి అసాధారణమున దేశ

నీవచేసి నటువంటి మహానీయుడు మూడు సంవత్సరములనుంచి క్షయభోగముతో బాధపడి చివరకు 10-6-28 తేదీ ఆదివారం నాడు

ఈచిత్రము చివితము. ఈచిత్రము. ఈచిత్రము.

కోటిశ్శయలు కంకు, ప్రతియేడు వేనకువేలరూప లక్షాధి కాదలగుచున్నాడు, మీరేల కాగూడదు.

1928 సంవత్సరపు వాణిజ్యముయొక్క భవిష్యత్తు రిపోర్టు

ఈవిత్సరము మియొక్క వ్యాపారాధికృతయొక్క సత్వమును దెలుపును. ప్రపంచవ్యాపారవిజృంభణతో విత్సరము, యావిజ్యయందు ప్రత్యేక ఘనత సంపాదించినవారు. యావిత్సరము మి

తగిన సలహా బొందుటకు తొందరపడుదు. పుస్తకము గరకుగాను రు ర్ గైకొనబడును. అలస్యము చేయరాదు. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే గలవు.

ప్రకాశకులు:—కమర్షి యలు ఛార్మన్సురీపోర్టు 1928 ప్రపంచములో వ్యాపారసంస్థలన్నియు యీ రిపోర్టు నుపయోగించుచున్నార.

ఇంగ్లాండునందును—ప్రొగ్రెస్సుములందును సప్రదారులు—"స్మిథు కాంటెంట్" పేసి, తపాలపెట్టె నెం. 2055.

బొంబాయి (యండియా)

గోదావరి కృష్ణజిల్లాల రీ సెటిల్మెంటు

శ్రీయుత టి. ప్రకాశంగారి 9 వ వ్యాసము
రయతుల బుణబాధ

సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు రిపోర్టుయొక్క 88 వ పేజీలో రయతుల బుణబాధగూర్చి వివరముల నిచ్చుచు సడరు వివరముల కాధారమెదియును జూపలేదు. అనగా, బుణమొత్తములో 100 కి 1 వ వంతు వ్యాజ్యపు ఖర్చులని యత డేవిషముగా జ్ఞాయించెనో చెబువలేదు. కాని 14 వ ఆనబంధములోని వివరములను బట్టి జూడగా సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు అనుసరించిన మార్గము స్పష్టపడగలదు. రయతులలో 100 కి యొందరు బుణములు లేనివారో బుణము ఆస్తిమొత్తములో 100 కి యొన్న వంతో, నిర్ణయించుటకు, సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు 11 డెల్టా గ్రామములయొక్కయు 8 ఉన్నత ప్రదేశ గ్రామములయొక్కయు కొందరు రయతులనుండి వాఙ్మూలమును దీసికొనెను కాని నూవాఙ్మూలములను నమ్ముట కారనికి కష్టముగా దోచిపెంచున య త డి వ్యుడు రిజిస్ట్రీ తన కా దస్తావేజుల నాధారముగా తీసికొనెను. కాని, దస్తావేజులలో పేర్కొనబడిన పార్టీచేతనే సడరుదస్తావేజు వ్రాయబడినట్లుగా తగినసాక్ష్యముండిననెగాని దస్తావేజునందలి వివరములను పూర్తిగా నమ్ముటకు వీలులేదు. ఇదిచెలిసికొనినపిమ్మట గూడ సడరుదస్తావేజు నిజమయినదో కాదో రూఢిపడవలెను. ఒక్కొక్కప్పుడు దస్తావేజులో పేర్కొనబడిన పార్టీతోనట్టి దస్తావేజున్నడు వ్రాసియుండనేలేదని కోర్టుయెదుట తెప్పటయొక్క యెదుకపార్టీపై దొంగతనపు నేరముగూడ ఘోషించునకు చెలిసిన విషయమే ఇంతేగాక తనభాదస్తావేజులు కొన్నియరుడైతముః తోలో పాంతుకారీగా రిజిస్ట్రీ గావించబడుటగూడ మనకు చెలిసిన విషయమే. ఈ కారణముచేతనే దస్తావేజు నిజమయిన దస్తావేజుగా రుజువు కాబడిననెగాని సాక్ష్యమునకు చెబడిన దస్తావేజుయొక్క నకలుసంగీకరించుటకు కోర్టు కధికారములేదు. ఇంతేగాక దస్తావేజులో చెప్పబడిన రీతిగా ద్రవ్యము ఖర్చుకాబడినదని రుజువుపెచ్చిననెగాని కోర్టు అంగీకరింపదు పార్టీలయొక్క శ్రేయము కొరకట్టియేర్పాటులు బండగా హోల్లు పరుగారు సామాన్య వ్యాపకములను ద్రోసిపెట్టి తనకు దొచిన సబు రిజిస్ట్రీయల ఆఫీసులనుండి కొన్ని బుణపు కాబడిన రిజిస్ట్రీ దస్తావేజులపై నాధారపడుచు ఈ మూడుజిల్లాల రయతుల గూర్చి తనకుదొచినరీతిగా నిరారణ చేయుచున్నాడు.

తూర్పు గోదావరిజిల్లాకు 1901 వ సంవత్సరమునకు తనకుదొచిన కొన్ని గ్రామములకు సంబంధించిన 1880 దస్తావేజులను, 1924 వ సంవత్సరమునకు 1181 దస్తావేజులను ఆతదాధారముగా దీసికొనెను. ఇదియన్నియును అస్సాధితములై పోయెను. ఈ జిల్లాకే, 1901 వ సంవత్సరమునకు 60 స్వాధీన తనభావత్రయములను 1924 వ సంవత్సరమునకు 41 స్వాధీనపత్రములను దీసికొనెను. ఈ దస్తావేజులన్నియు తూర్పుగోదావరిజిల్లాకు సంబంధించినవి. ఈ కథముగానే ఉన్నత ప్రదేశ గ్రామములలో తనకుదొచిన కొన్నిటికి సబు ధించిన 822 స్వాధీన తనభావత్రయములను, 229 స్వాధీనపత్రములను దీసికొనెను. సడరు దస్తావేజులయొక్కగాని, అందలి వివరములయొక్కగాని, నిజానిజములు రుజువుకాబడుకొనలేన సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు బుణములు ఆస్తిమొత్తములో 100 కి యొత్తముగా నొసంగి నిర్ణయించి యీ నిర్ణయమునే యానెత్తు తూర్పుగోదావరిజిల్లా రయతులందరికి గూడ వర్తింపజేసెను. పార్టీలెవరో చెబువబడకుండుటచేతగాక వారే గ్రామమునకు చెందినవారోగూడ చెబువబడలేదు. ఈవిధముగానే, కృష్ణజిల్లాకు 1901 వ సంవత్సరపు 598 దస్తావేజులను 1924 వ సంవత్సరపు 802 దస్తావేజులను, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాకు 1901 వ సంవత్సరపు 1488 దస్తావేజులను 1924 వ సంవత్సరపు 981 దస్తావేజులను దీసికొనబడెను. ఈ జిల్లాలకు గూడ పార్టీలయొక్కయు గ్రామములయొక్కయు నామములు పేర్కొనబడలేదు. ఈ కొద్ది దస్తావేజులయొక్క రుజువు కాబడిన వివరములను బట్టి, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 86 లక్షల పేజీల మొత్తము చెల్లించు 75000 పట్టాదార్లయొక్కయు, కృష్ణ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 65 లక్షల పేజీల మొత్తము చెల్లించు 15000 పట్టాదార్ల యొక్కయు గతి నిర్ణయింపబడుచున్నది. వీరి కేవిధమున నోటిను గాని అవకాశము గాని యొసంగబడకుండ నిట్టినిర్ణయము గావించ బడుచున్నది. ఇంతకంటె నశ్చాయ మగునట్టి యిది నిజమని కరమగునట్టి యావిషయము తేలికటి గలదా? యీమాడు జిల్లాలయొక్క మొత్తము బుణములో 100 కి 24 లేక 29 వ వంతు సాగుబడి ఖర్చులకు 1 వ వంతు మాత్రమే వ్యాజ్యపు ఖర్చులకును నిర్ణయించి లెక్కలను చెల్లుట కితియేనామార్గము? యానెత్తు మద్రాసురాజధానియొక్క వ్యవసాయబుణము 99 కొట్లగూర్చి ప్రసంగించుటకుగాని, తేక, ఆందులో కొంతభాగము యీమాడుజిల్లాలచే ధరింపబడుచున్నదో నిర్ణయించుటకు

Skin Sufferers D.D.D. PRESCRIPTION

చర్మవ్యాధులచే బాధపడువారలకు

డి. డి. డి. ఔషధయోగము 4223

బోదెకాళ్ళకు, యగ్గిను, ప్సోరియోసిస్, నిక్కాక, తామర, తీటగజ్జి, విషకురుపులు మొదలగు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలించుటకు డి. డి. డి. నిర్ణయము పరమావధము. ప్రైవేటులకు పట్టి లాభము కనిపింపదు. రోమ రంధ్రముల పూడ్చివేయును. డి. డి. డి. వాసనగలిగిన జిగురువంటి మందు కాదు. రోమరంధ్రములలో కెల్ల యింకి, విష పురుగులను తొలగించి, దుష్పదార్థముల నెల్ల వెడలగొట్టి స్వచ్ఛమైన చర్మము పెరుగుటకు తావోసంగల బంగారువన్నెగల ద్రవము.

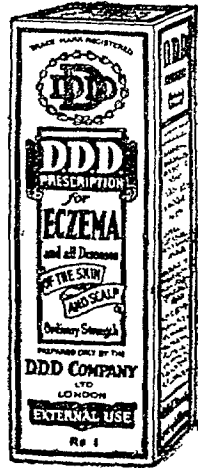
విరోపాయందలి డి. డి. డి. ఘనవైద్య శిఖావణు లందరిచేతను ఒప్పుదల గాబడెను యగ్గిను మొదలగు చర్మవ్యాధుల కెల్ల డి. డి. డి. ని ప్రయోగించుచున్నార. వెంటనే బాధ నుపశమించును పూర్తిగా నివారణ చేయును. నేడే దీనిని పరీక్షింపుడు.

డి. డి. డి. ఔషధము కెప్పుడు లందరివద్దను, అంగళ్లయందును దొరకును.

వల 1-కి రు 1-0-0, నేడే ఒక సీసాను కొని చికిత్స ఆరంభింపుడు.

డి. డి. డి. సోపును కూడ పరీక్షింపుడు. వల రు 0-12-0.

Stocked by Spencer & Co., Ltd. and W. B. Smith & Co., Karayi Buildings, Mount Road, Madras

గాని, సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు సాహసించలేదు. ఇంతేగాక, ఈ మొత్తములో నెంతభాగము పూర్వరూపసంబంధించినదో, నెంతభాగము ప్రొత్తవారికి సంబంధించినదో, అందుకు వడ్డీలేకుండా, యీవిషయములగూడ నిర్ణయింపబడవలెను. బ్రిటిషు ఇండియాలో 40 లేక 50 సంవత్సరములక్రిందినున్న 410 కొట్ల బుణమొత్తమున్నది 800 కొట్లకుపైగానున్నదని గెరర్టు మెంటు రిజిస్ట్రును బట్టి చెలియుచున్నది. ఇవి యన్నియు నిర్ణయింపబడకుండ 1901 వ సంవత్సరముయొక్కయు 1924 వ సంవత్సరముయొక్కయు కొద్దిదస్తావేజులనుండిమాత్రమే లెక్కలన్నిటిని నిర్ణయించి వానిని మూడు జిల్లాలయొక్క ప్రజలందరికి వివరింప జేయుట యెట్టి వ్యాపకము? రయతులయొక్క 1928 వ సంవత్సరపు సాగుబడి ఖర్చులను నిర్ణయించుమార్గ మొక్కటిమాత్రమే గలదు. బహిరంగచారణ జరుపబడి ప్రతి గ్రామరయతులకును ఆనకాళి మొదలగువలె న. భూమియొక్క గాని పంటయొక్క గాని ధర పొచ్చుటయును, భూమి తనకామిన పొచ్చు బుణము బాందగలుగుటయును, రయతులయొక్క లాభములేయని భావించబడువపుడు బుణ మొత్తములో నెంతభాగము సాగుబడి ఖర్చులకు మాత్రమే వినియోగింపబడినదో సరిగా నిర్ణయింపవలెన యవసరముతే? సాగుబడి ఖర్చులు సాధారణముగా పెరుగుచున్నవి. యమగూర్చి హోల్లుపెరుగారు కొందరు వ్యవసాయులనుండి స్వయముగా కొన్ని వివరములను దీసికొని నట్లుగా తెప్పుచు, 100కి 150 వంతున సాగుబడి ఖర్చులు పెరిగియున్నవని అంచనా గట్టిరి. దీనికిని బుణముల మొత్తములకును భేదముగలదుగాన నీ విషయము గూర్చి ప్రత్యేకముగా మచ్చటించవలసి యున్నది. 79 గ్రామముల రయతులయొక్క అంచనా ల ప్రైవేటుగా నాధారపడుట కష్టముగా దోచిపెంచున సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు అంతకంటె నెక్కువ విశ్వసనీయములగు వివరములను సహజంప ప్రయత్నించెను. వ్యవసాయపరిపతిసంఘములగు కొన్ని గ్రామములను దీసికొని సభ్యులయొక్క ఆస్తి స్థేయమెట్లునందీ, మొత్తములో 100 కి యెంతభాగము బుణమొత్తము నిర్ణయింపబడునని యితడు నమ్ముచున్నాడు. ఇందుకొంతు డెల్టా గ్రామములకు కృష్ణలో 585 సభ్యులగు 9 సంఘములను, పశ్చిమగోదావరిలో 727 సభ్యులగు 9 సంఘములను, తూర్పు గోదావరిలో 688 సభ్యులగు 6 సంఘములను దీసికొనబడెను. ఈ విధముగా నే ఉన్నత ప్రదేశ గ్రామములకు, కృష్ణలో 188 సభ్యులగు 4 సంఘములను, పశ్చిమ గోదావరిలో 260 సభ్యులగు 2 సంఘములను, తూర్పుగోదావరిలో 111 సభ్యులగు 5 సంఘములను దీసికొనబడెను. ఈ సంఘములయొక్క సభ్యులు నిబంధనల ప్రకారము, ఆస్తి స్థేయమెట్లున, బుణముల మొత్తములను, చెలిపియుండురు. ఆస్తి మొత్తమునందీ బుణ మొత్తము కొట్టివేయగా విగిలిన నివమొత్తము ఆదాయము క్రిందచేర్చబడి లెక్కలు గట్టబడెను. ఎక్కువ విశ్వసనీయముగు అంచనాబట్టుటకు ఈమార్గమునసరింపబడెను. పరపతి సంఘము లింకను ప్రారంభదశలోనే యున్నవనియు రయతుల

కిని నిజముగ సాయమొనర్చబడుననియు నెల్లరిచే నంగీకరింపబడియున్నది. ఈసంఘములయొక్క సభ్యులగు కొందరు వ్యక్తులచే నొసగబడిన ఆస్తిబుణముల వివరములనుబట్టి మూడు జిల్లాలయొక్క 225000 పట్టాదార్ల ఆదాయమునకును బుణము నకునుగల సమాధానమును నిర్ణయించుట సరియగుమార్గమని యెవ్వరంగీకరింపబాలరు ఇచ్చుట గూడ ఈ గ్రామము లేవో యారయతు లేవో పేర్కొన బడలేదు. పేర్లు మాత్రము చెలిసి యుండినచో, ఈవిధముగా లెక్కగట్టుటయందుగల సందర్భమును నిరూపించుటకు విశేషకాలముపట్టుదు. ఈసంఖ్యలు సరియగుసంఖ్యలే యని సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు చెప్ప సాహసించెను. సరియగుసంఖ్యలే యయియుండవచ్చునని మాత్రము జెప్పుచున్నాడు. ఈతని హేతువాదము కడువిరోధముగానన్నది సభ్యుడు తనబుణముల నెక్కువగా జెప్పుకొన నొల్లదని యతడు భావించుచున్నాడేగాని, సాధ్యమగువంతే తగ్గించి జెప్పుకొనునని యతడు భావించబడుచున్నాడు ఒకని బుణమును సాధ్యమగువంతే తగ్గించి చెక్కుటయే మానవునకు స్వాభావికమయియున్నది. సభ్యుడు బుణములపొల్చుట చిన్నరయతులకు చెందినవాడే యని సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు జెప్పుచున్నాడు. రిపోర్టుయొక్క 58 వ పుటలో 88 వ పేజీలోగల ఆఖరు పట్టికయందలి 4, 5, 8, 9 వ పుటలలోగల యంతయును జదివినచో, పరపతి సంఘ సభ్యుడు చిన్నరయతులకు చెందినవాడుకాదని స్పష్టపడగలదు. ఇట్టి హేతువాదమువలన సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు చేసిన యభిప్రాయము ప్రకారము, బుణములు ఆస్తిలో 100 కి 7 వంతు మాత్రమేయని చెలుచున్నది. 79 గ్రామముల రయతులన్ని నోటివివరము లాధరముగా జేయబడి అంచనా కట్టబడిన లెక్క ప్రకారము బుణము ఆస్తిలో 100 కి 18 వంతున చేరినవి. రయతులయొక్క ఆదాయముల మొత్తముగాని బుణముల మొత్తముగాని సరిగా నిర్ణయింపబడకుండ ఈమాడు జిల్లాల రయతులయొక్క యైక్యత్వాభివృద్ధి ఈ విధముగా నిరారణ చేయబడినది. ఇదియంతయుగూడ నాద్యంతము కేవలమూహాజనికమే. సబుసందర్భ మేమియు గానరాకున్నది. ఒక్క తీర్మానమయినను గూడ నిజముగు వివరములపై నాధారపడలేదు.

NOBLE COLLEGE MASULIPATAM.

Admissions from June 20.

Apply early.

Limited Number of seats in science.

Scholarship examination

About July 15.

రష్యా స్త్రీస్వాతంత్ర్యము

(ఒకటి వెంటనుబట్టి శాస్త్రీగారు)

రష్యాదేశమున బాల్టి విక్ర. విప్లవానంతరము బరిగిన యభివృద్ధి మిక్కిలి పెద్ద వాటియందు. ఈ యభివృద్ధి సర్వత్రా ముఖమైనది. ఆరిక రాజకీయోద్యమములయందు పుకమంతో బాటు స్త్రీలును, క్రైస్తవులతో బాటు మహమ్మదీయులను పాల్గొనుచుండుట శ్రేయోదాయకము. బాల్టి విక్ర. సోషియల్ విధానము రష్యామహాత్మమేగాక ప్రపంచమున కంతటికిని ఉపద్రవకరమని పరిగణింపబడు పలుకుచుండును. రష్యావిషయమై యనేక అబద్ధములను ప్రకటించుటకు వీరు జుంకురు. ఇటీవల జనవారీల్ సెప్రెమాగారు వ్రాసిన వ్యాసములవలన రష్యాదేశములోని స్త్రీలింగము లెంత తృప్తికరముగా నున్నవో తెలియగలదు. రష్యాయందు వివాహ ముక్త్యంతరేదనియు, సంతానార్థ మొక్క (స్త్రీ) యొందరి పురుషులనైనను కామించుచున్నదియు ప్రకటించబడినది. రష్యా నిజముగా నిట్టి దుస్థితియందు లేదనియు, ఈ అబద్ధములను ప్రకటించు వాడులకన్న ననేక మయములయందు అభివృద్ధి జేచియున్నదనియు వారెరుంగదగను.

రష్యా స్త్రీస్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి భారతరచయితలు తెరుంగవలయును. ఇతరదేశములందలి స్త్రీయోద్యమములు, అభివృద్ధిని కొరచున్న మనవారికి మార్గదర్శకములుగా నుండవలెను. ప్రపంచమునందలి స్త్రీలందరు అభివృద్ధి నొందుచుండగా, మనస్త్రీలు వెనుకపడియుండుట వానికిగాని, భారతవారికిగాని యెంతమాత్రము తగినదికాదు.

స్వాతంత్ర్య మనభవిష్యత్తుదేశము త్వరలో నభివృద్ధి జేచుననియు, ప్రపంచముంతయు ఆ దేశమునకు వ్యతిరేకముగానున్న దానివలన జాలవనియు, రష్యాదేశపు చరిత్ర ఘోషించుచున్నది. రష్యాదేశము స్వాతంత్ర్య విహీనమై, చక్రవర్తుల నిరంకుశ పరిపాలనలో కష్టములనందుచుండగా ప్రజల యభివృద్ధి విషయమై తలచువారైనను లేక పోయిరి. రష్యాదేశపు ప్రజలు చక్రవర్తిని పదధ్రువజేసి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమును నెలకొల్పినతరువాత యభివృద్ధి కనబడినది. ఈ ప్రజా ప్రభుత్వమేర్పడి 10 సంవత్సరములు మాత్రమేయైనను దేశమన్నివిధముల యభివృద్ధిచేసినదనటకు సరియములేదు.

చక్రవర్తి నిరంకుశపరిపాలనమున స్త్రీలెల్లండిరి సోవియట్ విప్లవానంతరము స్త్రీలెల్లున్నారు. వారి యభివృద్ధికి యేమార్గములను చొప్పుచున్నారు భారత స్త్రీలకు రష్యా స్త్రీ లేమనీతిగలవునన్నార. ఈ విషయమును విచారించుట ఈ వ్యాసముయొక్క చుట్టోదేశము

చక్రవర్తులు-స్త్రీల దుస్థితి

రష్యా చక్రవర్తుల నిరంకుశ పరిపాలనమున స్త్రీలత్యంత దీనదశయందుండిరి. వారికి రాజకీయ సాంఘిక విషయములందు న్వాతంత్ర్యము కొంచెమైనను లేదు. సజాతీయమైనను, విచారితమైనను నిరంకుశప్రభుత్వముల స్వరూపమొక్కటే. స్వాధీనతలై ప్రభువులు ప్రజలను పీడించుటచే దేశవారీద్రవ్యము హెచ్చుచు తమ పరిపాలనను స్థిరపరుచుకొనుటకు పాలకలక్షణము పన్నుచున్న లెంతయులవలనను కుయుక్తులవలనను కైతికవిశాళము గలుగుచున్నది. వీరి పరిపాలన స్త్రీలకు గూడ సంతకమించుటవలన పెద్ద సంతకముకలిగి జాతిభ్రష్టులగును. రష్యా యందు చక్రవర్తుల పరిపాలనమున విడిపీమణులను విజ్ఞానములను కను స్త్రీలు కొందరులేకపోలేదు. వివిధశాస్త్రములయందును కర్మలందును స్త్రీలు గంభీరములగునని ప్రకటించిరి. రష్యాజ్ఞప్రభుత్వమును కొందరికు స్త్రీలు నామమేనెనె. కాని యిట్టి స్త్రీలు చాలస్వల్పము. స్త్రీసామాన్యము విద్యావిహీనమై, మాధావారపరాయణులైయుండిరి తమ కుటుంబములలోనే వారికి వారసత్వపురాగలు లేకుండెను. తల్లిదండ్రులు కుమార్తెల సమ్యక్సానుమండెడి, భర్తగృహమునగూడ వారికి స్వాతంత్ర్యము మూలేదు. భర్తయు కుమారులు సయితము ఆమెను పిల్లలను కనుబట్టె యెర్పడిన యత్రముగ తలచుచుండెడిగాని అంతకుంటే హెచ్చుగొంపము నీయుటలేదు ఈసాంఘిక, విధానముతోబాటు, చక్రవర్తుల నిరంకుశ ప్రభుత్వమువారి యన్ని కర్తవ్యము పీల్చివేసెను.

విద్యాగంపము లేకపోవుటచే ఆరోగ్యోద్యమముల, గృహ ప్రాముఖ్యోద్యమములను బాత్తుగా తెలిసినవారు కాకపోవుట వలనను, కడుపు నిండ ఆన్నము లేకపోవుటచే రోగములను నిరోధించు శక్తిలేనివారగుటవలనను రష్యాస్త్రీల చరిత్రాగ్రము తట్టుకొనుటకు వెచ్చనిఉడుపులు లేనివారగుటవలన రష్యాదేశపుస్త్రీలు హెచ్చుగా మృత్యువువారి బడుచుండిరి. పసిపిల్లలు నూటికి 50 మంది చచ్చిపోవుచుండిరి నిందుజన్మములో ఆనగా 20-29 ఏండ్లలో నూరుమంది పురుషులకు 20కి స్త్రీలును 30-39 ఎండులయందు నూటికి 169 మంది స్త్రీలును చచ్చిపోవుచుండిరి. రష్యాలో వాకాలమున క్షయ రోగము పీల్చిన పలుకుచుండెను. పశువులకు వేరుకొట్టుములేవు. మనుష్యులందు ఇండ్లలోనే పశువులును కట్టివేయబడుచుండెను. ఈ ప్రజల విద్యాభివృద్ధికిని రష్యారా ఆరోగ్యాభి

యాత్రీకుని త్రోవలోనున్న దక్షణదేశముననున్న చితంబరమునకు వేంచేసి, దేవళమును సందర్శింపుడు

ఆని తిరుమంజనం

16-6-28 మొదలు 25-6-28 వరకు

దర్శనం: 25-6-28

పై ఉత్సవమును సందర్శింపబోవు యాత్రీకుల సౌకర్యార్థము, రైల్వే అధికారులు యాజమాన్యముక్రింద చితంబరం రైల్వేస్టేషన్ వద్ద టెంపొరరీగా ఇండియన్ రిఫ్రెష్ మెంటు హాలు నేర్పరచిరి.

స్పెషల్ బండ్లవివరములకు స్టేషనులవద్ద అంటింపబడిన నోటీసులను పరిశీలింపుడు.

సాత్ ఇండియన్ రైల్వేకంపెనీ

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

వృద్ధికిని తోడ్పడుటకు చక్రవర్తి లేమియు ప్రయత్నములు చేయలేదు. రష్యాదేశమున చాలమంది మహమ్మదీయులు కలరు ఈ స్త్రీలును తదితరులవలెనే యుండిరిగాని మంచిస్థితిలో, లేరు. వీరు తమముఖములపై బురకాలను వేసికొని రంగధముల లోనుండి చూచుచుండిరి.

పైజెప్పిన యంశములవలన రాజకీయ ఆరిక సాంఘిక స్వాతంత్ర్యము స్త్రీలకేమియు లేదనియు స్త్రీలు బానిసలుగా పరిగణింప బడుచుండిరినియు పాఠకలకు లేటపడగలదు.

రెండవ భాగము

సోవియట్ ప్రభుత్వము-స్త్రీస్వాతంత్ర్యము

చక్రవర్తుల పరిపాలనమున నింత వెనుకపడియున్న రష్యా స్త్రీలకు న ము పది సంవత్సరముల క్రిందు జరిగిన సోవియట్ విప్లవానంతరము మిక్కిలి యశ్చర్యకరమగు నభివృద్ధి చూపుచున్నది. సోవియట్ ప్రభుత్వముయొక్క ముఖ్యమూత్రము పురుషులమను, స్త్రీలకు సమానత్వము నంగీకరించుటయే యైయున్నది. రాజకీయములందు పురుషులతోపాటు స్త్రీలు ప్రభుత్వము నెరపవచ్చును. జ్యోతసామునందు పరిశ్రేయముందు స్త్రీలకు పురుషులతో బాటు పని, బాధ్యతలుగలవు సాంఘికముగాగూడ, ఆనగా వారసత్వపురాగలు, వివాహములందు, స్త్రీలకును పురుషులకును మార్కలు సమానములని సోవియట్ ప్రభుత్వ మొప్పుకొనినది. ఇందువలననే పురుషులతోబాటు స్త్రీలను అభివృద్ధి కొందిగలగుచున్నార.

రాజకీయ భివృద్ధి

సోవియట్ విప్లవానంతరము స్త్రీలు రాజకీయ పథలయందు అధికముగా పాల్గొనుచున్నారు. రష్యాదేశములో క్రొత్తగామునందు, తాలూకా, జిల్లాలుందు పంచాయితీ సంఘములు ఆనగా సోవియట్ కలవు. ఈ పంచాయితీ సంఘము లన్నిటిలోను 1,50,000 స్త్రీలు కలరు వీరుకాక ఆరోగ్య శాఖ, పక్షుల నిర్ణయములశాఖ, విద్యాశాఖ, పుస్తకభాండా గారశాఖ మొదలగు శాఖలందు చాలమందికలరు. ఈ స్త్రీలు దేశక్షేమమునకై పురుషులకుంటే నెక్కుడు బాగరూకలతో పని చేయుచున్నట్లు స్వయముగా చూచినవారు తెల్పుచున్నారు ఇటీవల ఒక ఆమెకాదేశపుస్త్రీ రష్యాదేశములో ప్రయాణము చేయుచుండగా కాంగ్రెస్ సభకు పోవుచున్న కొందరు స్త్రీల మెతోవచ్చుట కుప్పటికే జరిగెను. ఆమెకా రష్యా స్త్రీ యెల్లుచెప్పెను.

ఆడవారు పనిచేసినట్లు మొగవారు పనిచేయలేరు. విప్లవమయమున మాప్రాంతముల ఒకపాతశాల తగులబడిపోయినది. అప్పటినుండి అధికారు లెవ్వరును దానివిషయమై తల పెట్టినవారే లేరు. దానిని బాగుచేయించి పాతశాలను మరల నడుపుట మంచిదనికూడ మగవారికి తోచలేదు. కానిమేము అధికారమునకు వచ్చినతరువాత దానిని బాగుచేయించి, ప్రజలలో విద్యావ్యాప్తమునకై, తోడ్పడుచున్నాము. ఇంకొక స్త్రీపరమతి సంఘముల సాధన యందును స్త్రీలేమిన్నలని తెలిపినది. స్త్రీలతో నిండి యున్న యారాజకీయ సంఘములు స్త్రీల సర్వతోమఖాభివృద్ధికై పాటుబడుచున్నది. వీరికప్పుడు పని స్త్రీల రాజకీయపరిజ్ఞాన మభివృద్ధియై ఎన్నికలలో హెచ్చుమంది పాల్గొనుచున్నారు. 1926-27 సంవత్సరమున పల్లెలలో నూటికి 80 వంతునను, పట్టణములలో నూటికి 51.4 వంతునను పాల్గొనిరి. స్త్రీల యొక్క యు, పిల్లలయొక్కయు విద్యాభివృద్ధి చాల శీఘ్రముగా ప్రబ

లుచున్నది. విద్య ప్రబలుటవలన ఆరోగ్యము, వైద్యవిషయములు స్త్రీలు గ్రహించుచున్నారు. పూర్వమువలె చావులంత మిక్కిలుముగాలేవు. రోగములకు రాజగు క్షయవ్యాధి చాలమట్టుకు సమసిపోయినది. రాష్యా స్త్రీలు ఆకాలమృత్యువాత బడకుండ పల్లెలలో వైద్యశాలలు హెచ్చుచేయబడినవి నూటికి 95 మంది యీ ప్రదేశములలోనే నిల్పబడెను. కార్మికస్త్రీల సమాచారము అచ్చటచ్చట శిశుపోషణశాలలు స్థాపింపబడినవి. ఈ స్థలములందు స్త్రీలు తమ పిల్లలను ప్రభుత్వమువారి పరమచేసి తమ పనులకు పోవచ్చును. ఇంతయొకాక గృహనిర్వహణమునందు స్త్రీలకు మంచికేట యొంగబడుచున్నది.

స్త్రీలలో రాజకీయ, ఆరిక సాంఘికవిషయములను వ్యాపింపజేయుటకు ముఖ్యస్థలములయందు డెన్స్ పత్రములు స్థాపింపబడినవి. మాస్కో, లెన్సిన్ గ్రాడ్ పట్టణములందు 4 వ పత్రములు కలవు. ఈ పత్రములలో 1927 సంవత్సరమున 55,000 స్త్రీలు వితరణముగా నుండిరి. రష్యాలో మహమ్మదీయ స్త్రీలస్థితి యెప్పుడు చాల బాగుపడినది. వాటిలోగూడ విద్యా ఆరోగ్యవిషయములు, వ్యాపించినవి. స్త్రీలు మేలిముసుగులను వేసికొనుట చాల తగ్గి పోయినది.

అభివృద్ధికై స్త్రీల యాతురత

రష్యాదేశమునకు కాంగ్రెస్ సమాసభ్యులను. ఈ కాంగ్రెస్ లో వివిధరాష్ట్రములనుండి, దూరమునకు చలించిన ఆనేకవేలస్త్రీలువచ్చిచిరకాలం పాల్గొనుచుండురు. ఒకానొక కాంగ్రెస్ సభను యీ ఆమెకాదేశపుస్త్రీ యెల్లు పరిచినది.

‘నీన సభలో 811 స్త్రీ ప్రతినిధులు, 221 మంది సమావేశములను చూచిరి. వీరిలో 200 మంది చర్చలో పాల్గొనిరి. ఈ చర్చలో వారు తమ తమ ప్రాంతములలోని దుస్థితులను విరించుచు పూర్వముకన్న నెక్కుడు శ్రద్ధవహించవలసినదని కోరి ‘మాదేశములో పిల్లలు చాలమందియున్నారు. రాని పాతశాలలు లేవని యొక ‘రకపతిసంఘము’ను స్థాపించి చర్చలకు పాదుచు చేయవలసినదని మరీయెంత, ఆనుద్రులు పెట్టుచు మరీయెంత యెట్లు వారందరు తమ గ్రామముల యభివృద్ధి యెడల మిక్కిలి యాతురబాపిరి.

తమ తమ ప్రాంత ప్రభుత్వవిధానమును వారు ఖండించినను సోవియట్ కేంద్ర ప్రభుత్వమును వారు ఖండించుటలేదు. ఆనగా వారికి దానియందు చాల విశ్వాసమును గౌరవభావమును కలదని లేటపడగలదు.

ఆంగ్లేయులు, ఆమెకాదేశము మొదలగు దేశములు రష్యా సాంఘిక రాజ్యము లోకకంటకుమని యెన్ని తప్పుడు ప్రాతలం వ్రాసినను, ఎంత ప్రచారముచేసినను, ఆడరణమునందు ఆవిధాన మంత ఉపద్రవకరముగా నగుపడదు. స్త్రీల యభివృద్ధికి యింతపా బడు ప్రభుత్వము పురుషులకు మరెంతపాటుపడవలయునో.

ప్రస్తుత సోవియట్ విధానమున పురుషులకువలె స్త్రీలకును సర్వహక్కులగలవు. పూర్వము పిల్లలనమ్ముచుండిరి. ఇప్పుడది యొక కేరమైనది పూర్వము గొడ్డకును వారికిని భేదమేమియు లేకుండెను. ఆరోగ్యమునపాటింపక ఆడవారు ఒక కొట్టులోనేయుంకిరి. ఇప్పుడెల్లు ఒక గనెరు పిల్లలయొక్కయు, యవ్వనస్త్రీలయొక్కయు చావులు తగ్గిపోయినవి. రాజకీయ, సాంఘిక, ఆరికవిషయములందు పురుషులతోబాటు స్త్రీలకును స్వాతంత్ర్యముచేయినది పది సంవత్సరములలోనే యింత యభివృద్ధిగలిగినది. భారతస్త్రీలును రష్యాస్త్రీల యభివృద్ధినుండి గుణపాతములను నేర్చుకొనుట భావ్యము.

బారోలి సత్యాగ్రహము

గవర్నరుగారికి బహిరంగ లేఖ

డాక్టరు మున్సిగారు తమ శాసన సభ్యత్వమునకు రాజీనామ చేసి బారోలి గవర్నరుగారికి వ్రాసిన లేఖ

(నీచిటి కవివాయి)

జగ్గులు బాగున ఉంటేనే సత్యాగ్రహం చేయాలి... ముఖ్యమంత్రిగారికి లేఖ... సత్యాగ్రహం చేయాలి...

రేషన్ కార్డులు 700/- కింద... సత్యాగ్రహం చేయాలి... రేషన్ కార్డులు 700/- కింద...

భూమిలను జగ్గుల మీద... సత్యాగ్రహం చేయాలి... భూమిలను జగ్గుల మీద...

జగ్గుల మీద... సత్యాగ్రహం చేయాలి... జగ్గుల మీద...

జగ్గుల మీద... సత్యాగ్రహం చేయాలి... జగ్గుల మీద...

జగ్గుల మీద... సత్యాగ్రహం చేయాలి... జగ్గుల మీద...

జగ్గుల మీద... సత్యాగ్రహం చేయాలి... జగ్గుల మీద...

జగ్గుల మీద... సత్యాగ్రహం చేయాలి... జగ్గుల మీద...

బారోలి సత్యాగ్రహము

శాంతించగలదు

సమూహాన గాయబారములకు గవర్నరుగారు అంగీకరించుచున్నారు

బారోలి, జూలై 20:— బారోలిలో సమూహాన గాయబారములకు గవర్నరుగారు అంగీకరించుచున్నారు...

బారోలి, జూలై 20:— బారోలిలో సమూహాన గాయబారములకు గవర్నరుగారు అంగీకరించుచున్నారు...

బారోలి, జూలై 20:— బారోలిలో సమూహాన గాయబారములకు గవర్నరుగారు అంగీకరించుచున్నారు...

బారోలి మంత్రి గారు

బారోలి పరిష్కారము

బారోలి, జూలై 20:— బారోలిలో సమూహాన గాయబారములకు గవర్నరుగారు అంగీకరించుచున్నారు...

బారోలి, జూలై 20:— బారోలిలో సమూహాన గాయబారములకు గవర్నరుగారు అంగీకరించుచున్నారు...

సలకత్తా కాంగ్రెస్

ప్రయత్నములు చేయకుండా జరుగుచున్నవి

కలకత్తా, జూలై 19:— కాంగ్రెసు ఆహ్వానము వారు పనులను చేయకుండా జరుగుచున్నవి...

భారీమండలము రు.1,000 ప్రత్యేకించుట... కలకత్తా, జూలై 19:— భారీమండలము రు.1,000 ప్రత్యేకించుట...

మదరాసువార్తలు

వి. పాండురంగారావుగారు:—భారతసామాజిక కానన పభావభ్యుత్థయనకు రాజీనామా సీచ్చిరి. దానికి రాజీ ప్రతినిధిగా రంగీకరించిరి. (గెజిటు)

ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వేసంఘసభ:—ఈ సభ వారి జనరల్ బాడి సమావేశము శేపుసాయంశ్రము 5-30 గంటలకు పీఠిల్వసాక్షిలో జరుగును.

మదరాసునందు మరణములు:—ఈ నెల 16 తేదీతో అంతమున వారమున మదరాసులో 1 కు కలరా, 1 కు మళూచి, 7 గురు స్థానాదు 28, గురు మతేరియా, 28 గురు తడితరజ్వరములవలన మరణించిరి

ఎడింబరో విశ్వవిద్యాలయ బి.ఎస్.సి. పరీక్ష:—ఈ మదరాసు పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరగు ఎస్. రామానుజ అయ్యంగారు అట్లుడను సి. ఎస్. దొరస్వామిగారు కృతార్థులై రని తెలియచున్నది.

చింతాద్రిపేట నత్కాలక్షేపసభ:—ఈనెల 24 తేదీ అదివారమునాడు జరుగచోవు పారికభారతక్షేపము కొన్ని కారణములచే సాంకర్యమునకు దెసగాన విచ్చే అలంక 1 తేదీని జరుగును.

హార్వరునందగ్నిప్రమాదము:—మదరాసు హార్వరులో లూయిడ్రెఫన్ అంశంకంపెనీవారు జేయసెగ బస్తాలను నిలబెట్టించిరి. నిన్న నీలస్థల కగ్నియంటుకొనెను. దుర్మైన పోలీసువారు దీనిని వెంటనేకని పెట్టి ఎత్తువప్రమాదము జరుగకుండ అగ్ని సార్పిజేరిరి.

మోటార్ప్రమాదము:—తిరువండ్రులరువును ఒక చేతిబండిలో తమ 10 ఏండ్ల వయసుగల కుమార్తెను అనుకం తెచ్చివచ్చువాడును మహారాని కూర్చుండబెట్టి వీధిలో బోవుచుండిరి తిండి బండినిలాగు మండిన. ఇంతలో పెన్నెరుకంపెనీ కెమల నొక మోటారుకారు వెనుకనుండిచ్చి యీ పతిబండితో డీకా నెను. పిల్లలకు దెబ్బలుతిగిలి త్రుళ్ళిపోయిరి. తలక్రికాడ చాల దెబ్బలు తగిలెను. ఈ కుపురిని అనుప్రతికి గొంపోయిరి. పోలీసువారు దర్యాప్తుచేయుచున్నార.

నోటిఫికేషను:—గత మేనెల 15 తేదీని నెలవడి పోర్టునెంటు జార్జిగెజిటు 744 53 పేజీలోగల నిబ్బం పర్మిటు నోటిఫికేషనునకు ఈ దినవ వ్యాఖ్యముకూడ చేస్తులెను. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కోర్సునందు ప్రజేతించుట కర్తవ్య తిగియిం దనివారు సి గ్రూపునందు విదించెప్పబడినవానిలో సభమును ఒకటియినను కలిగియుండినచో ప్రభుత్వోన్యోగములకు అర్హులుకారు. (గెజిటు)

విల్లిపురంహత్య:—చిన్నతంబిగొండు అనువాతని నెవరోదుర్మార్గులు విల్లిపుంలో తనపొలములో కత్తితోపాడి చిన్నము అతనిని మదరాసు జుర్రలు ఆసుకత్రికి తీసికొని వచ్చి నట్లును నిన్న ఆంధ్రనామిక ప్రకటించబడినది. చిన్నతంబి గొండును నేటిఉదయము జనరలు అనుప్రతిలో చనిపోయెను. ఈ సాయంత్రము పంచాయతీజరుగును.

రాకపోకలు:—జగ్గంపేట జమీందారుగారు గోదా జరికి, బి. సి. శేనుగూడ, ఎస్. సి. నేనుగూడ కలకత్తాకు, జె. ఎమ్ హూబర్ గారు ధనుష్కటకిని గతిరాత్రి దిగిరి.

సి. మంకటరంగంనాయుడుగారు ఎమ్ ఎల్. సి. సి. ఐ. వెంకటరమణఅయ్యంగారు, తాడు లింగ మొదలియూర్, ఎమ్. సి. రాజా, ఎమ్ ఎల్. ఎ. స్వామి సహవాసంబం ఎమ్. ఎల్. సి. బక్కడగార్లు నేటిఉదయమును మదరాసు వచ్చిరి

శ్రీయత బులును సాంబమూర్తిగారు కాకినాడనుండి నేటి ఉదయమునకు మదరాసువచ్చిరి.

మేజర్. ఎ. జె. హెచ్. రెప్పెలుగారు నేడు మదరాసు వచ్చిరి.

బి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు నేటిరాత్రి బెంగళూరున కేగెదరు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు నేడు ఉదయమునకిచ్చటకు వచ్చిరి. ఫార్యుట్ల పత్రిక నూచించినటుల వచ్చేకలెనై కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ మోతీలాల్ నెహ్రూగారి కెన్నుకొనుటయే తమ యభిప్రాయమున వీరు ప్రతికాప్రతినిధిలో చెప్పిరి. ఈ రాత్రి వీరు తలైమునకుపోయెదరు.

వర్గాకిమిడి తాలూకా; రయితులసభ

22-6-28 న తుంగతంవర ఆ గ్రహారమందు సమావేశమగును

తాలూకానుండి రయితుసోదరు లెల్లరు దయచేయ ప్రార్థితులు

ప్రవా యజ్ఞేశ్వరశాస్త్రి,
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు.

నాగులకొండ వెంకటాచలం,
కార్యదర్శి.

గృహముకూలిపోయి యిద్దరుపిల్లలుచనిపోవుట:—మదరాసునందు మీర్జాపేటలో వీగమ్ సాహెబ్ విధియందు సర్దార్ హుస్సేనుసాహెబ్ అనునతడు రెండేండ్లకు పూతదు 5 ఏండ్ల కనురైతోను నిర్మించుచుండ నీతెల్లవారుజూను ఇంటిపైభాగముకూలిపోయినది. పిల్లలకిడుపురికిని గాఢముగ దెబ్బలు తగిలెను. రాయపేట ఆసుప్రతికి గొంపోన వారీతరు నవ్వుట ననువుల వీరిని, పోలీసు పంచాయతీ జరిగెను. (ఫీ. ప్రె).

గృహము కూలిపోయి ఒకతల్లి యిరువురు పిల్లలు 5 ఏండ్లు, 5 ఏండ్లు వయసుగలవారిమీద యాకదయమున బడెను ఇదిఎటులో తప్పించుకొనెనుగాని పిల్లలు ఇద్దరును అచ్చుల వెంటనే మరణించిరి. వీరందఱును మహమ్మదీయులు. ఈసమయము దు వీరు నిర్మించుచుండిరి.

పిల్ల లిరువురును ప్రమాదమువలన చనిపోయిరని పంచాయతీలో చెప్పబడెను. (ఆ. నె.)

హిందీ భాషాప్రచారము:—డబిల్వా పి ఇగ్నే షియన్ గా డిల్లుబాయుచున్నాడు. దక్షిణమున హిందీ భాష విదేశ భాషయనియు, దాని విశ్వసించుట కష్టమనియు తలచుచు నీ భాషకు ప్రజలు నేర్చుకొనకున్నాడు. ఇది ఆంగ్లభాష కంటె విదేశభాషకాదు దీనిని నేర్చుకొనుటయు కష్టమగు పనికాదు. ఈ భాషయం వచేక సంస్కృతకల్పములు కలవు. సంస్కృతము వచ్చుకాల కీభాష విసుట నులలేముగా వచ్చును. ఎట్టివారైనను దినమున కొక గంటయొప్పున మూడు నెలలు కృషి నిలిపివెయ్యెడి మట్లాడుట; చదువుట; వ్రాయుట తగిన సామర్థ్యము కలుగును. సి. నందీరావు మదరాసు ఆసి స్టాంటు ఆకాంటు జనరలుగారి కిటేరి నెలలలో వచ్చెను.

స్వయంసేవా నీభాషను నేర్చుకొనుట కనుకూలముగ మదరాసు హిందీ ప్రచారసభవారు (నెల 198 యి హెలోడ్డు తిరువళ్ళిక్కే, స్వబోధియను నామముగ 5 హిందీ వాచక పుస్తకములను తెనుగు, జనవసు, శత్రుయ-శత్రు, కన్నడము, ఆంగ్లము యీభాషలలో నేర్చుకొనటకు వాగ్యముగా ప్రకటించిరి. ఈ 5 పుస్తకముల ఖరీదు రూ. 1-1-6 లు. పోస్టేజీతో రూ. 2-1-0 లు దరఖిస్తాము. లను తొలగించుకొని ఆక్రమ సంకలించేసి యీ హిందీ భాషాకృషి సజనవలెనని కోరుచున్నానని ప్రారంభి.

కోయంబుత్తూరు న్యవసాయసారథాల

ఆర్. జి. ఆప్టెన్డే, సి. తాను లింగంపాదలియూరు గార్లు నేడు ఉయ్యూరు నవరాసునకు కోయంబుత్తూరునుండి వచ్చిరి మొదటివారు డైరెక్టరు అఫ్ ఆగ్రికల్చరు, రెండవవారు కోయంబుత్తూరున్యవసాయసారథాల, వీరిసూలూరు వీరువురును మదరాసులోను చామర్లకోటలోను తమసారథాలకు విద్యార్థులను నెత్తుచేయుటకువచ్చిరి. నేటిరాత్రి చామర్లకోటకు బోవుచున్నార. ఈయెదు కిందటిసంవత్సరముకంటె రెట్టింపుగా దిగభాగ్యుడవచ్చిఎంట 400 లకు పైగా వచ్చిన దగ భాగ్యులూ 40 వందలకు మాత్రమే నెత్తుచేయవలెను. శేపు చామర్లకోటలో నెత్తుకు జరుగును. మదరాసులో వచ్చేకని వారిమూడు నెత్తుకు జరుగును కరాత్రియే వీరిరువురును కోయంబుత్తూరున కేగెదరు. అచ్చట వచ్చే సోమవారమునాడు నెత్తుకు జరుగలెను ఈ నెత్తుకుకమిటీలో వీరిరువురు గాఢ టి. ఎ. రామలింగ పట్టియూరుగారుకూడ సభ్యులుగాఉన్నార. కాని వీరివురు మదరాసునకు రాలేదు. ఈ శనివారమునాటికి మదరాసువచ్చి యీ ఉభయముల కలసికొందురు.

కీ|| శే|| హెచ్. ఎ. హర్వుగారు

చిత్తూరుజిల్లా విద్యాకాఖోద్యోగిగ నున్న హెచ్. ఎ. హర్వుగారు ఎం. ఎ. ఎల్. టి., బి. ఇ. ఎస్. మరణించిరి ఇటువులు కృతయు విచారమునకు వున్నది. వీరు గత ఏప్రిలునుండి రక్తపుష్టి అధికముగుట చే బాధితుడయి నెలవుదీసికొని బెంగళూరులో నుండిరి. అచ్చట కుక్రవారం 15 వ తేదీన చనిపోయిరి. వీరి మొదట సర్కిలు స్కూలు ఇన్ స్పెక్టరుగను, వీరప మదరాసు ప్రెసిడెన్సీకాలేజీ ప్రెసిపాలుగా నుండిరి. తరువరి చిత్తూరుజిల్లా విద్యాకాఖోద్యోగిగ నియమింపబడిరి.

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీయత సాంబమూర్తిగారి

పర్యటనము

శ్రీయత బులును సాంబమూర్తిగారు కాకినాడనుండి నేటి యుదయమున కాంగ్రెసు పార్టీలో విచారణసంఘ కా క్యమైని మదరాసున కేతించిరి. కాని యీ కార్యక్రమము ప్రస్తుతము జరుగట కవకాశములే ని తెలియవచ్చుచున్నది. వీరు ఇచ్చట కొలది ఉన్నవలనుండి భాషాశ్రీ పన్నుల నిరాకర బోధ్యమును గురించి స్వయంచూనా నేర్పుటి, పరిసితులను తెలిసి కొనుట దార్జిలిక్ వయనమగుట.

పోర్టునెంటుజార్జి గెజిటు

వి. శ్రీరామలనాయుడుగారు కడపజిల్లా పోలీసు చూపరిం తెండెంటుగా నియమింపబడిరి

డి. ఎ. పూటలూరు గత ఏ పిల్లు 14 తండి 27 తదిన రకు ప్రభుత్వ రెండవవార్తబిగ్గా ఎంచేసిరి.

మేజరు సాహెబ్ మర్చెడ్డిగారు విశాఖపట్నము నిల్వలు జెయిలు నూసరిం తెండెంటుగా నియమింపబడిరి. మదరాసు రాజధాని జెయిల్ నూసరిం తెండెంటుగాకూడ వీరే పనిచేయుదురు.

కె. అశ్వాతిరావుగారు చత్తూరుకోర్టు ప్రెసిపాల్ పదార్థిజేటు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

బి. గోపాలయ్యగారు చిత్తూరుజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

న్యాయసానవార్తలు

బస్సుడ్రైవర్లు జరిమానా విధింపబడిరి
(రా|| బి|| యన్. కేలునాయుడుగారియెదుట)

9127 నెం||గల మోటారు 16 గురు ప్రయాణీకులను తీసి కొనిపోవుటకు వసతికలిగియుండగా 20 నుంచి ప్రయాణీకుల నెక్కించుటచే వదలు బస్సుడ్రైవరు గోపిందనామిచెట్టికి 25 రూపాయలును, కండక్టరుకు 20 రూపాయలును జరిమానా విధింపబడెను.

93288 నెం|| గల మోటారుబస్సు 12 గురు ప్రయాణీకుల నెక్కించుకొనుటకు అవకాశముంకగా దానిమీద 16 ప్రయాణీకుల నెక్కించినందులకు 30 రూపాయలు జరిమానావిధించి, ఒక నెలవరకు బస్సునునడుపువందు సల్లాఖాపించిరి.

బస్సును అతివేగముగా నడిపినందులకు శిక్ష
589 నెం|| గల మోటారుబస్సును 2-5-28 తేదీన ఉత్తర బీచిరోడ్డుమీద 30 మైళ్ల శగములోనడుపుటచే వదరు బస్సుడ్రైవరునకు 30 రూపాయలు జరిమానా విధింపబడెను.

తాలూకా పోర్టు అధ్యక్షుని

మూడవ విజయము

శ్రీ బి. వెంకటరత్నంగారు తిరిగి యెన్నుకొనబడుట

రామచంద్రపురం తాలూకాపోర్టు
(స్వకీయవిలేఖరి)

అమలాపురం, జూను 20:—శ్రీయత బిక్కిన వెంకట రత్నంగారు ఎం. ఎల్. సి. రామచంద్రపుర తాలూకాపోర్టు అధ్యక్షులుగ నిన్నటిసభలో మూడవసారి యెన్నుకొనబడిరి. జిల్లాపోర్టు అధ్యక్షు లీపురమున నిన్నుండి కాంగ్రెసు అధ్యక్షిని ఓడించుటకెంతయు యత్నించిరిగాని వెంకటరత్నంగారికి 10 వోట్లును ప్రత్యర్థికి 6 ఓట్లు వచ్చుటచే కాంగ్రెసు అధ్యక్షియే గెలిచినందుకు జిల్లాలో అత్యంతసంతోషంతరంగు లైరి.

దేశస్థితి

శ్రీకృష్ణానంద

దేశస్థితి నిత్య హాసకరముని చెప్ప వలనుపడదు. అసహాయోద్యమ సమయమున తాండవ మాడిన జాతీయభావతరంగములు నేడు కనుపింప కున్నను, స్వరాజ్య సందర్భము వెనుకబట్టినను, బీదలు మొదలు ధనికులవరకు ప్రేరేపించిన త్యాగాసక్తి నేడు పరిస్థితులు గాకున్నను, అధికార వర్గమును సయితము భయభ్రాంతము గావించిన విజయధ్వని నేడు వినుపింపకున్నను, అప్పటి ప్రతిభ్యను లక్కడక్కడ మారుమ్రోగుచున్నది. నేడొక వంక హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యము, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యము వ్యాపించి యున్నది. స్వరాజ్యమునకు హాని గలిగినను, దేశమున కెట్టిమప్పు వాటిల్లినను, అధికారవర్గము నకును ప్రజాశయప్రతిపక్షులకును ఎంత బలము చేకూరినను లక్ష్యపెట్టక వివిధసంఘములును ఒకరి నొకరితో సాధించుకొనుటతో సరిపోవుచున్నది. "అలులేదు, చూలులేదు కొడుకుపేరు సోమలింగ" మను సామ్యమున, దేశమునకు స్వరాజ్య స్వాతంత్ర్యము చేకూరకముందే, మానంఘమున కిన్ని పాళ్లు రావలెననియు, మానంఘమున కిన్ని పాళ్లు రావలయుననియు, పోరాడుకొనుట విచిత్రము. అందఱును కలసి, భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనపు హక్కును సంపాదించిన పిమ్మట, వివిధసంఘముల మధ్యగల భేదములను పరిష్కరించుకొనగూడదా? స్వరాజ్యము లభించినపిమ్మట, ఐకమత్యమున తేకుదురజ్జయు అందుచే ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ము మున్నగు సమస్య లిచ్చడే పరిష్కారము గావలయుననియు, జైవారు స్వరాజ్య మున సర్థమేయో గ్రహించకు గ్గారు.

స్వరాజ్యమును కొనసాగించుటకు, ఐకమత్యమును ఖ్యానిత్యముగను. ఐకమత్యములేనది, రాజ్యాంగ వ్యవహారములు కొనసాగనేరవు. ఐకమత్యముగ భృతీవలనగాని చేకూరుదునా దేశమును ముందుకు గొల్పవలయునను సభిలాష స్వాతంత్ర్య వాతావరణమున గాని బాధియునికి బాగుగ లభించదు. ప్రజాభాతీయుడును తన బాధ్యతను గ్రహించుచు, పరస్పరసంయోగము క్షణము పరాధీనస్థితిలో, ప్రతివారును తమతమలాభములను మాన్పిమే ప్రధానముగ జూచుకొందురు గాని, దేశక్షేమము సంతక పాటించరు. ఇతర దేశములలో, స్వాతంత్ర్యము లభించిన పిమ్మట పోరాటమున పాపి, దేశభక్తి వ్యాపించినట్లు, చరిత్రకారులు చెలుపుచున్నాడు. హిందూదేశమునందు గూడ స్వరాజ్యసంపాదనమే ప్రస్తుతదృష్టిని తొలగిప గలదు. స్వరాజ్యనిధానమునకు ప్రధానాంగ మేది

యన, ప్రజలకు కోశాధికారము లభించుటయే యని, లోకమాన్యతిలకు బోధించెను. తా మిచ్చు ద్రవ్యమును తమయిచ్చ ననుసరించి వెచ్చించుటకు ప్రజల కధికారముబునటుల జూడవలయును. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము మున్నగు ఏర్పాటులు అంత ముఖ్యమునవి గావు. పరస్పరానుమానము లచే నిట్టి ఏర్పాటుల గూర్చి విచారించవలసి వచ్చుచున్నది. స్వరాజ్యము లేనికతన, అన్యోన్య విశ్వాసము ప్రబలకున్నది. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము మున్నగు కృత్రిమము ఏర్పాటులు ప్రజల కెట్టి సుఖమునిచ్చుటకు మారుగ, వారిమధ్య తీరని ఎడబాటు గలుగజేసినవి. అందుచేతనే ప్రజలగు మహమ్మదీయనాయకులు సంయుక్త నియోజక వర్గముల నామోదించి యుండిరి.

ప్రత్యేక నియోజక వర్గములు ఎవరిబాగు వారికే యను భావమును పురికొల్పుచుగాని, ఎల్లర ట్లేమముపట్ల ఆతురమును పురికొల్పువు. ఇది అనుభవసిద్ధముగ నున్నది. అందుచే స్వరాజ్యము చేకూరిన పిమ్మట, అప్పటిపరిస్థితుల ననుసరించి, సాంఘిక సమస్యలను నిర్ణయించుకొన వచ్చును. నేల విడిచి సాము జేసినరీతిని, అసలు సమస్యను విడనాడి, కొరగాని విషయములకై పోరాడుటవలన మూడవక్షణమువారికి ఆలుసుగనున్నది. ఒకరికొకరి మధ్య భేదములను గల్పించుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. అఖిలపక్షసమావేశమువారు స్వరాజ్య మేరూపము దాల్పవలయునో సులభముగ నిర్ణయించగలరు. ఆవిషయమై ఎట్టి యభిప్రాయభేద ముండదు. భేద మంతయు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యసమస్య విషయముననే జనించు చున్నది. భారతీయులు మున్నూడు తమలో తాము నిర్ణయించు కొనవలసిన సమస్యగూర్చి అనవసరముగ పోరాడుచు, స్వరాజ్య విధాన నిర్ణయమునకు అడ్డుపడుట కన్నను అవివేకము వేరుండదు. భారతీయు లీ సంగతిని ముఖ్యముగ గ్రహించుట యావశ్యకము. తాము పరాధీనులమై ప్రపంచమందు తలయెత్తికొనలేని స్థితిలో నున్నటుల వీరు గ్రహించి, అట్టి యవమానమును ముందుగ దొలగించుకొనవలయును. గాంధీమహాత్ముడుచేతనే, స్వరాజ్యనిధానములగూర్చి తమ కంతగ అభిరుచి లేదనియు, స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యమును దేశమునకు సంపాదించుటయందే తాము నిచుగ్గులమై యున్నామనియు, స్టేట్సుమెనుపత్రికకు ప్రాసెను.

ఇప్పటికిని, నిజమగు స్వరాజ్యకార్యక్రమమును కొనసాగించుచున్న నాయకు లెవరయిన నున్నయెడల, అట్టి నాయకుడు గాంధీమహాత్ముడే యని చెప్పవచ్చును. ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయు కడ్డరు నిర్మాణమునకై మహాత్ముడు సర్వకాలమును వినియోగించుచున్నాడు. మహాత్మునియపదేశముల మూలముననే, బాఠోలేన త్యాగహముదయించెను. మహాత్ముడును, ఆయనశిష్యుకోటియు బాఠోలి యుద్యమము నింతవరకు జయప్రదముగ నిర్వహించి, అఖిల భారతదృష్టిని దానివంకకు దిప్పగలిగిరి. స్థానిక సమస్య అఖిలభారత సమస్యయ్యెను. దీనికి జయముగలుగుచో, స్వరాజ్యమున కిది బలమగు పునాదుల నాటగలదు. ప్రజలలో నిది ఐకమత్యమును పురికొల్పుచున్నది. అసహాయోద్యమమంతరించిన

పిమ్మట, అక్కడక్కడ సత్యాగ్రహోద్యమములు బయలుదేరి, భారతా పనియందు స్వాతంత్ర్యసంపాదనోత్సాహము బాత్తుగ చల్లారలేదని తేటపరిచెను. నైమనుకమిషనును దేశమంతయు బహిష్కరించిన విధము జూచిన, అసహాయదృక్పథము మితవాదులనుగూడ నెటుల నావహించెనో తెలియగలదు. అసహాయకార్యక్రమ మంతరించినను, అసహాయ దృష్టి మాత్రము సర్వత్ర వ్యాపించి, భారతీయుల వివిధ సంచలనములను ప్రేరేపించు చున్నది. సాంఘిక ద్వేషము పెచ్చు పెరిగినటుల కనుపించినను, జాతీయ భావము వైకుంఠికి ద్వేషానలలజ్వాలలను చల్లార్చుచు, స్వరాజ్యాభిలాషలను వ్యాపింప జేయుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు ప్రారంభించిన నిర్మాణ కార్యక్రమము, గ్రామ పునర్నిర్మాణాభిలాషను వ్యాపింప జేయుచున్నది. మహాత్ముడు నాటిన బీజములు, వృధపోలేదని, దూరదృష్టి గలవారెల్లరును గ్రహింప గల్గుదురు. ప్రస్తుతస్థితి గాంచిన, మరల మంచిదినములు లభించునను నాశ కెడము గలుగుచున్నది. ఆచార్యప్రభులు చంద్రరాయుగారు దెలిపినటుల, ప్రపంచమునందెల్ల ఇండియా యొక్క టియే పరాధీనముగ నున్నది. హిందూదేశస్థితి, ప్రపంచాభివృద్ధి కడ్డుదగులు చున్నదనుట అతిశయోక్తిగాదు. నానారాష్ట్ర సంఘమునందేమి, అంతర్జాతీయ కార్మికసమావేశమునందేమి, ఇంపీరియల్ సమావేశమునందేమి, ఇతర సమావేశములందేమి, హిందూదేశ హింసాస్థితివలన, నిజమగు హైందవాభిప్రాయము వెలువడకున్నది. హిందూదేశము ప్రపంచ శ్రేయమునకు తోడ్పడ జాలకున్నది. డాక్టరు బీసెంటుగారు సూచించినటుల, హిందూదేశ సమస్య పరిష్కార మగుచో ఆసియాసమస్య యంతయు పరిష్కారమగును.

అప్పుడు యూరపియను ఇంపీరియల్ మత వ్యాప్తి కవకాశము దప్పిపోవును. పాశ్చాత్య జాతులదురాశ కెడ ముండజాలదు. ఇండియా బలపడుచో ఆసియా బలపడును. అప్పుడు స్వయం నిర్ణయ సూత్రమును అన్ని దేశములకును వర్తింప జేయ వీలగును. ఇంగ్లండు స్వలాభమున కయినను, ఇండియా స్వేచ్ఛవలననే ఎక్కుడు లాభ ముండును. ప్రస్తుత సమయమున, ఇంగ్లండు తన కీర్తిప్రతిష్ఠలను కోల్పోవుచున్నది. ఇతరజాతులవలె, బ్రిటీషువారు ఉదారాశయములను వెల్లడిజేయుట కవకాశము గలుగుటలేదు. ఆయుధ విసర్జనము గావించి ప్రపంచశాంతిని కాపాడవలయునని ఇతరులు గోరుచుండ, బ్రిటీషువారు తమ ఇంపీరియల్ బాధ్యతల కిబ్బంది గలుగునని మొరలిడుచున్నారు. నౌకల సంఖ్యను తగ్గించుటకును, ఇంపీరియల్ బాధ్యతలే బ్రిటీషువారి కడ్డువచ్చుచున్నవి. అమెరికా అధ్యక్షులు గోరెడి ప్రపంచశాంతిసూచనలను పూర్తిగ నామోదించుటకును, ఇంపీరియల్ బాధ్యతలే అడ్డుమువచ్చుచున్నవి. హిందూదేశమునుపరాధీనముగ నుంచుటవలన, ఇంగ్లండులో కొందరికి లాభము గలిగినను, సామాన్యజనుల స్థితి నక్కబడుటలేదు. నిరుద్యోగము తొలగుటలేదు. లాంకుమైరు వర్తకము క్షీణించుచున్నది. అందుచేతనే హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము నిచ్చుట వలననే, ఇంగ్లండుకును లాభ ముండుననియు, లేనియెడల ఇంగ్లండుపరపతి అనలే తొలగుననియు

విదేశవార్తలు

చాంగ్‌లిను సేనాని చావలేడట

లండన్, జూన్ 18:—చాంగ్‌లిను గారి కను మూడు నెలలుగా కంటికి దూరమైపోయింది. చాలవరకు ఆరోగ్యము నెమ్మదిగా నున్నదనియు ఆచరణలోనే ఆతనికి సంపూర్ణ ఆరోగ్యము గలుగుననియు చెబుతున్నారు.

అట్లాంటికు వైమానికురాలు

లండన్, జూన్ 18:—ఇయరు హార్టకన్స్ 29 ప్రాయముగలది అట్లాంటికునకు విమానములో బోగల్గిన స్త్రీలలో ఈయనదే ప్రథమరాలు ఈమెకు పూర్వము ప్రయత్నించిన వారందరూ చనిపోయిరి. 14000 అడుగుల ఎత్తు ఎగిరినది 1920 లో ఇంతకంటే ఎక్కువ ఎవరైనా బోలేదు. విమానము చప్పుడు విని పిగులవెంట ప్రజలు గుమికూడిరి. ఫ్రెండ్‌షిప్ అను పేరును ఆవిమానమునకిడి. స్వప్నముగ గన్పించుచున్నది. పెట్రోలు తక్కువగలచే విమానమున దిగవలసివచ్చెను.

ఈమె పయనము నెగ్గెనని యున్న పెట్రోలు ట్యాంకు మెలుపుతగినంత ప్రాంతమైనది. పట్టరాని సంభ్రమమును బహుశా నెమ్మదిగా ఆమెకికడ స్త్రీయగుటచే ఆమెకికడ లండను ఉపాంగుమన్నార. ఈమెతల్లి రాత్రి అంతయు ఆమె వాయువార్తా పనియట్లగర్భ ప్రార్థనలకు నిల్చుచు గడవెను.

లండన్, జూన్ 19—లండనులో ఈమె దిగినపుడు ప్రజలు వేసజేలు ఆమె కరస్పర్శనునపై వెనగులాడిరి. చోటులేక ఒకరిమీద ఒకరు పడిరి. పోలీసువారు జోక్యము కలుగజేసికొని ప్రజలను బారద్రోలిరి. అప్పుడు వైమానికురాలు హోటెలుకు పోగల్గెను.

ప్రిస్సెన్ జెనియా విమానము ఇంచును పాడగుటచే వరమృతుకు బంపిరి. ఇప్పుడది బస్సులో యున్నదట.

నర్ ప్రెడరికు వైక్కుగారి స్థానే యభ్యర్థులు

లండన్, జూన్ 18:—నర్ ప్రెడరికు వైక్కుగారు బొంబాయి గవర్నరుగ నియమింపబడుటచే అనున సానే లిబరల్స్ తరపున వైక్కుగారి ప్రచారకడకు హోల్కరుగారు కార్మిక పక్షము తరపున పిన్నగారును ప్రయత్నించుచున్నారు. కన్న ర్వేటిపు లింకను అభ్యర్థిని నిలబెట్టలేదు.

ప్రపంచములో అన్నిటికంటే పెద్దవాకను 7000000 పానులఖిరీను బెట్టి నిర్మించుటకు వైట్‌హెడ్‌లైను కంపెనీవారు నిశ్చయించిరి. దీనిని గట్టుటకు మూడు సంవత్సరములు బట్టును.

విట్టి గారు

దర్మి, జూన్ 18:—కామన్స్ సభాధ్యక్షులగు విట్టి గారు 19 తేదీని రాజీనామాచేసిరి. ప్రధానాధ్యక్షుడు మరేతరులను ఆతడు తనధర్మమును నిష్పక్షికముగ కడు సామర్థ్యముతో నిర్వహించెనని కొనియాడిరి. వారి నిదానమును మెచ్చుకొనిరి. సార్వభౌము డిటెని యుచితిరిని సత్కరించవలెనని గోరెదరట. 1921 నుండి ఇత డధ్యక్షులుగ నుండిరి.

రామరాజు అధ్యక్షుని ధర్మములు పెరిగిపోయినవనియు క్రొత్తకాసనములు చిక్కులతో గూడుకొన్నవి వచ్చుచున్నవనియు ప్రతివారును వ్యవహారముతో ప్రశంసించి పూనికతో న్యవహరించెదమని ముందుకు వచ్చుచున్నారనియు మాట్లాడుటకు వీలులేక పోయినందులకు విచారించుమంటి ననియు విట్టి గారు చెలిసిరి.

దక్షిణ రైల్వేలను విద్యుచ్ఛక్తిచే నడిపించుట

దర్మి, జూన్ 18:—ఇంగ్లండులో చుట్టుప్రక్కలకు బొబ్బ దక్షిణ రైల్వేలు అవిరిచే నడవబడును. రైళ్లనుకొన్నిటిని విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపుచున్నారు. 79 మైళ్లవరకు నడుచును. 1000000 పానులయినది.

అస్సాం తేయాకుతోటకూలీలు

కామన్స్ సభలో ప్రశ్నలు

లండన్, జూన్ 18:—1926 జూన్ 1927 జూనువరకు అస్సాముతోట కూలీల నివేదికను కామన్స్ సభ గ్రంథాలయమున జేర్చబడునని ఎరాడ్డుబిల్లుగారికి కామన్స్ సభలో వింటర్ట్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఇందులోయున్న సంగతులను పూర్తిగ చెబుటకు వీలులేదనిరి. కాని అచట కార్మికపరిస్థితులు అసంతృప్తికరముగ లేవనియు బర్మెట్ హెడ్ ప్రభువు విచారించుట కవసరమండవనిరి. బ్రెడ్ యూనియనుకాంగ్రెసు ప్రతినిధుల నివేదికలనుగూర్చి నీలు మెట్లను హుబ్‌బిటనుగార్లు చెప్పిరి.

ఈవిషయమై విచారణ జరుగనున్నదను తలంపుతో వింటర్ట్ ప్రభువు ఏమియు వ్యాఖ్యనము జేయలేదు. వారి నివేదికములోని సంగతులు నిజము గాదనియు కంపెనీకేర్లను దెబ్బతీచేసి మానవత్వమునకు చరగను దీక్షింపవలెననిరి.

తేయాకుతోటలు ఇప్పటి ప్రత్యేకముగ వేటిని పేర్కొనలేదు. కాన ఎవరును చరగను దీక్షింప వీలుండవని విల్ని గారనిరి.

జీతములను మెచ్చుచేయవలెననియు, సివిలు సర్వెంటు సమైక్యము సంబంధించిన నిబంధనలను రద్దుజేయవలెననియు సివిలు సర్వెంటులు తీర్మానించి ఏదోక ప్రభుత్వమునకు చెలియజేసిరి.

ఉత్తరచీనా నాయకుడు

చాంగ్‌లినుగారికి ముఖ్యమంత్రి

చీనాజాతీయ ప్రభుత్వ మున్న బోలిషువిజ

మున్నదను భయము గలవాడు.

జపానుచేతి కీలుబొమ్మ

స్వాధీనతర్యమునకై దేశస్వాతంత్ర్యమును

జపాను కప్పగించిన వ్యక్తి.

చీనా అంతఃకలహముల కితడే కారకుడు

తుడ కీతనిచే జపానువారు విడదాడిరి. ఆతని

ప్రతిభ అంతరించినది.

రైల్వేపనివాండ్లను గాల్చుట

లండన్, జూన్ 18:—మార్చి 28 తేదీని కలకత్తాలో రైల్వేసమైదారులకు గాల్చిరి ఇండియా ప్రభుత్వమునుండి బర్మెట్ హెడ్ ప్రభువు విసెనని కామన్స్ సభలో వింటర్ట్ ప్రభువుతెలిపెను. జూలై మాసములో ఇండియా ప్రభుత్వము వారియభిప్రాయమును, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును చెబువగలరనిరి.

తాతా కంపెనీవారు

హార్టుహార్ట్ గారు

లండన్, జూన్ 19:—తాతా కంపెనీ లన్నిటి తరపున మానవత్వమునకు హార్టుహార్ట్ గారిపై ఇంతసామ్య పరిహారము నిర్దేశవలెనని దాఖలు చేసిరి.

గొప్ప బ్రిటిషు సౌకావిమానము

(ఆర్ 1009) పూర్తియగుచున్నది. 10 నుండి పడెదరు.

నైమానికమంత్రికత్వమువారి పరిశోధనలయిన పిదప ఆక్టోబరు ప్రారంభమున ఇంగ్లండునుండి కనడాకు న్యూయార్కుకు తిరిగి ఇంగ్లండు కావిమానము పోవును.

పెరిషియా రైల్వేపరిపాలనము

కంట్రాక్టులను తగ్గించుట

లెహర్, జూన్ 18:—అమెరికను జర్మను సిండికేటుతో (కంపెనీతో) కంట్రాక్టు జేసికొనుటచే ఇతర కంపెనీలతో ప్రత్యక్షముగ కంట్రాక్టును పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు రైల్వేపరిపాలనా విషయములో తగ్గించిరి.

ఆంటివర్క్ లో రంగనిహతులైనవారి స్వార్థకచిహ్నమును సర్ జార్జి గ్రాహం గారు తెగచిరి.

అబిసినియానుండి

బ్రిటిషు రాష్ట్రమువై దండెత్తుట

లండన్, జూన్ 18:—1927 నుండి కెన్యా ఉత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రములో అబిసినియానుండి దండెత్తుచున్నారని కామన్స్ సభలో రాబర్టు హార్డుగారు చెప్పిరి. 1924, 1925 అట్టిదాడులగున్న కెన్యా గవర్నరు తమకు చెలిపెనని అనురీగరనిరి. అబిసినియానుండి నూదానులో సల్పిన దాడుల సందర్భమున వివరములను చెప్పెదమనిరి. 1916 నుండి జరిగిన వాని నన్నిటిని చెప్పెదమనిరి. జాతిసమితి వారి కిచ్చెదరనిరి.

కెన్యాలో విద్య

లండన్, జూన్ 18:—కెన్యా విద్యావిషయమై అయిదవ ఇన్స్ పెక్టరును నియమించుమియమై జేగాటా అడుగ భారత విద్యావిషయమై ప్రత్యేకముగ కృషిపట్టుటకు ఇన్స్ పెక్టరును నియమించవలసియున్నదని అమెరిగారనిరి. ఆపదనికి నియమించబడువారికి ఇండియా యనుభవముండవలెను. నుజరాత్ లోక ఉర్దూభాష రావలెను. ఈవిషయమై ఇండియా కార్యాలయమును విశ్వవిద్యాలయపు సంఘమును అనుగుచున్నారనిరి. తగిన యభ్యర్థిని నియమించుటకు జూచుచున్నారనిరి.

పూర్వము బొంబాయికలక్టరుగనున్న ఎడ్వర్డు లారెన్సు గారు చనిపోయిరి.

ఇలిక్ సాపుడుగారి తండ్రి చనిపోయెను.

తర్కిలో మతపూజ

క్రొత్తమార్పు

కాన్స్టాంటిన్ పిలు, జూన్ 18:—మతము సాంఘిక సంస్థానియు ఆధునికతరీతుల కనుకూలముగ సరిబుచ్చుకొనవలెననియు మానవాభ్యుదయమును పెంపొందజేసి నైతికగుణములు పోషింపజేయవలెననుచున్నారు. మనీషులను మంచినీతి యందుంచుటకు మంచి ఏర్పాటుజేయవలె ననుచున్నారు. పూజలను సబ్బువారలు పాదరక్షలను తీసివేయకుండ వారికి సానములకు నియమించవలె ననుచున్నారు. తురుష్క భాషలోనే ప్రార్థనలను ఉపన్యాసములను జరిపించవలె ననుచున్నారు. ప్రార్థనలు పూర్వమునుగ నుండునటుల జేయవలెను. మనీషులలో పంచి సంగీతపనిముట్లను ప్రవేశజేయవలెను. గాత్రము క్రావ్యముగ నున్నవారిని నియమించవలెను. నిజముగ విలువగలవారిని మతబోధకులుగ తరిషీదు జేయవలెను. తాత్పర్యముగూడ మతబోధకు వినియోగించుకొనవలెననిరి. అంగోరాలో నున్న మతసంఘమువారు దుర్గులను జేయవలెననుచున్నారు.

తిరువాన్కూరు దివాను

(బీమునర్విను)

లండన్, జూన్ 19:—తిరువాన్కూరు దివాను వాట్సు గారు బ్రిటిషు వ్యక్తిని గాననుచున్నారు. ఇతడు లండనులో శ్వాసవాదిగ జేరకమునుపు బ్రిటిషువ్యక్తిని ప్రకటించెనని ఈవిషయమును విచారించు శ్వాసాధికారి చెలిపెను. ఇండియా కార్యాలయమువారుగూడ ఇతడు బ్రిటిషు సంరక్షణములోని వ్యక్తియే యనిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

కామన్స్ సభాధ్యక్షుని నుతింపుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 20:—కామన్స్ సభాధ్యక్షులను బాల్మిక్ గారు నుతించుచు ఆతనినేన నగ్గడించుచు తీర్మానమును సామోషింప దానిని ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించిరి. ప్రిటీగారు ఎంతయు దయాద్రుగ్ధుడనియు ఆదరణతరహాననియు కొనియాడిరి. కామన్స్ సభవారిఖచ్చితో ఆతనికేదో సత్కారము జేయవలెనని సార్వభౌమునిగోరుటకు నిశ్చయించిరి.

“బెంగాలు నిర్బంధితులను విడిచిపెట్టవలెను”
కార్మికపక్షము బర్మెన్ హెడ్ ప్రభునిగోరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 20:—పార్లమెంటు కార్మికపక్షము వారు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభుని కడకేగి బెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదలజేయుటయే తేక వారిని విచారణ సలహాలనో యడిగితిమనియు తమ రాయబారము చాల తృప్తికరముగనే జరిగిననియు చెబుతున్నారు. గత రాయబారమునండి నేటి సరికి నిర్బంధితులపంఖ్య తగ్గినదనియు 8 గురే యున్నారనియు తెలిపిరి. మరల ఈ విషయమై కొంతకాల మైనవిదప యడిగెదరట.

యువరాజు ఆప్రికా పయనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 20:—యువరాజు గ్లౌసెస్టరు ప్రభు నితో ఆఫ్రికాకు సెప్టెంబరు మొదటివారములో బయలుదేరెదరు. 28 తేదీని, సెప్టెంబరులో ముంబాయి జేరునట.

ఫ్రెండ్ సిప్ విమానము సఫలతాంప్తు జేరినది.

చీనా జాతీయవాదులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ష్యాంగ్ హై, జూన్ 20:—ష్యాంగ్ హైకింగునుండి పోప్టుడైర క్టరు జైనలు కార్యాలయమును ష్యాంగ్ హైకింగు మాట్టుకు నిలు తేదని ష్యాంగ్ హైకింగు ప్రభుత్వమువారు చెబుతున్నారు. ప్రస్తుతము ష్యాంగ్ హైలోనే యుండునట. జాతీయప్రభుత్వము ఆంతర్జా తీయ ఫ్రెంచి సెటిల్మెంటులో యున్నదన్నమాట. ఇది గమ నింపవలసిన విషయము. జాతీయపక్షమునకు జేరిన అధికార లండరును ఇందే వసిండుచున్నారట. వ్యాపారమును సాగించు చున్నారట. ష్యాంగ్ హై తీర్మానములను ఆమోదించుటకు రాజకీయసభను ష్యాంగ్ హైకింగులో పర్చెదరు.

ప్రాంతధరను నిర్ణయించుటకు 28 తేదీని ఫ్రెంచి పార్ల మెంటులో టిల్లుకు ప్రవేశపెట్టెదరట.

ఇటాలియా విమానము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

రోమ, జూన్ 20:—రెండు నాల్గే విమానములు నోటైలు మైమానికడను చోటుకేగిరి కాని ఆతనిని జూడలేదట. దిక్విమానము తనకు రెండు కిలోమీటరుల దూరములో గన్విం చెవని నోటైలుగారు వాయువార్తవ్వారా తెలిపిరి. ఆవిమాన ములు కన్వింగగనే తాను ఎవరున్నదీవాయువార్తవ్వారా తెలిపి వచ్చి కలుసుకొనెదమని ఆతనికంటురజేసిరి.

సర్ జగదీసు బోసుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 20:—నియన్నాలో జగదీశ బోసు గారు రెండుయూపన్యాసముల నిచ్చిరి. విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ ప్రకృతిశాస్త్రపరిషత్తు సభ్యునిగ జేర్చుకొనిరి.

స్వేయిను ప్రభుత్వము

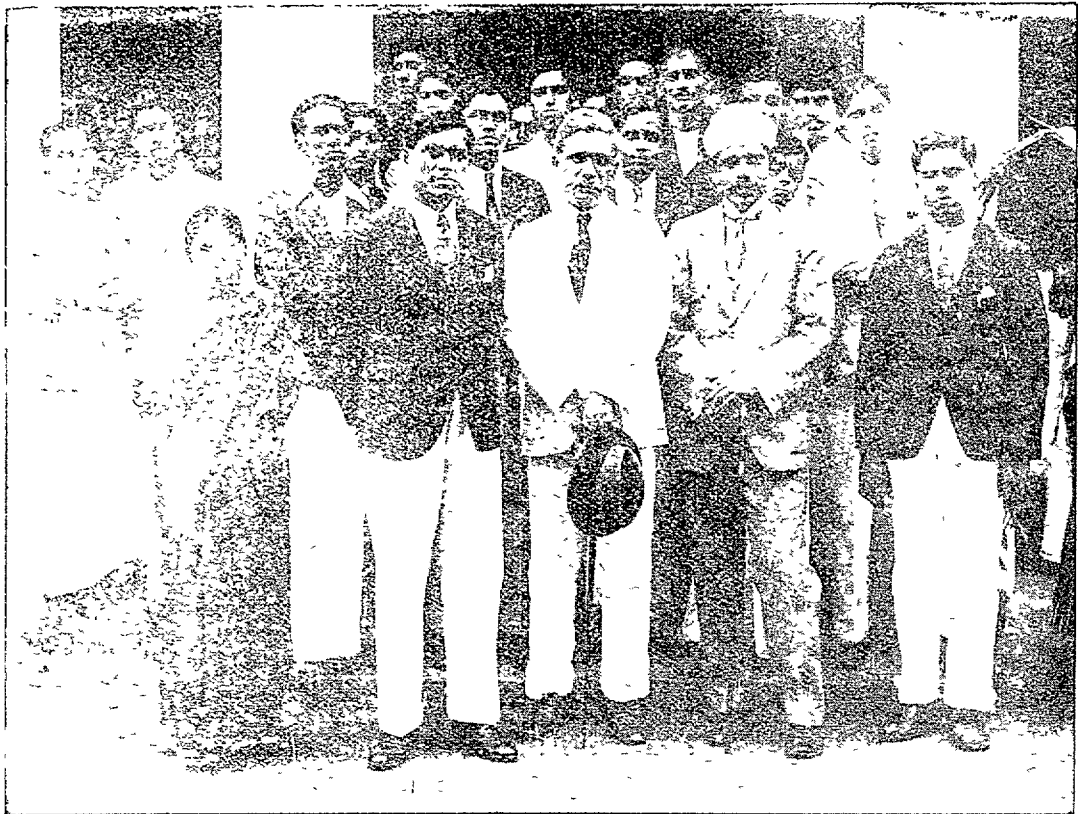
క్రొత్త ఉత్తరువు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మ్యాడ్రీడ్, జూన్ 20:—రాజకీయచర్యనగాని ప్రచారముగాని ప్రయత్నము సంస్థలు చేయరాదనియు వార్తాపత్రిక లు స్వేయిను సెట్రోలియము మసాపరీని గూర్చి ఆక్షేపించ రాదనియు స్వేయిను ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువుజేసిరి.

ధిల్లీ పర్లెమెంట్ మసీదులో జరిగినసభలో గోవధచేయు నాచారమున్నదని జైమత్ ఉల్ ఉలేమా సంఘముయొక్క విచారణను ద్రువపరచబడెను. గోవధను ఆప ప్రయత్నించిన వాట్లను తక్షింపవలసినదని సభ కోరినది. (ప్రీ. ప్రెసు.)

చిత్తూర్, జూన్ 18:—చిత్తూరుజిల్లా విద్యాధికారి హోర్టుగారు బెంగళూరునందు మృతినొందిరి. ఏప్రిల్ నుండి వారు వ్యాధి గ్రస్తులై రోగమును మరుదర్శకొనటకు బెంగళూర్ వెళ్లియుండిరి. (ప్రీ. ప్రెసు.)

మదరాసులోని మాడలు ట్యూటోరియలు కాలేజి ప్రారంభోపన్యాసమును ఎ. రామస్వామి మొదల్యారుగారు సోమవారం సాయంకాల మొనంగిరి. (ప్రె. ఫో. బీ)

సర్ జేమ్సు సిమ్సునుగారు

అసోసియేటెడు చేంబరు అఫ్ కామర్సు తర ఫున భారతశాసనసభ్యులుగ ఎన్నుకొన బడిన మద రాసు యూరోపియనులు. (ప్రె. ఫో. బీ)

ఖా. బ., కాలిఫర్నా సాహేబుగారు

అబ్బా సాలిగారి స్థానే మదరాసు శాసన సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. (ప్రె. ఫో. బీ)

సర్ ఫిలిప్ హార్టెగుగారు

పైమను కమిషనుకు విద్యావిషయములందు తోడ్పడ నియమింపబడిన ఉపసంఘాధ్యక్షులు.

శ్రీబాలకృష్ణ ధర్మపుస్తక భండారము

పాపానాయని పేట, రేణిగంట, చిత్రావతిల్లా పై పతనమందిరమునకు సంబంధించిన సభ్యులుకూడిన సమావేశమున ఆంధ్ర శివేశ్వరపులము ఎక్కువస్వార్థాన్నిగలను నిరపహాన విద్యాశీలరుచునగు శ్రీధర్మరాల కోపాలకృష్ణ య్యగారి ఆకాలమరణమువలన దేశమునకు వాటిల్లిన తీరనినష్టము నకు తమ విచారమునుజూపుచు వారి ఆత్మకాంతిపై దేవునిప్రార్థించిరి.

ఉచ్చూరు మునుసామిసెట్టి, కార్యదర్శి.

బి. యిడి. పరీక్షలు - ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున బి. యిడి - అంటే యల్టి పరీక్షకు నామాంతరము- పరీక్షకు దాదాపు 105 గురు హాజరు కాగా ముమారు 45గురు జయమొందినారు. అంటే నూటికిరమారమి 45గురన్నమాట. నికటి పరీక్షా ఫలితాలు చూస్తే నూటికి రెండుందని భావకం. కాలిఫర్నాకి పేరుమోసిన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయంతో పోల్చిచూస్తే మన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం కఠినతరముగా కాన్పిస్తుంది.

పరీక్షాఫలితాలింత కఠినంగా వుండగా విశ్వవిద్యాలయంవారు బి. యిడి. విద్యార్థులకు సెప్టెంబరు పరీక్షలుతీసి వేయడము చాలా అన్యాయము. ఒకశిక్షకు రెండు తప్పులూ! ఈవిషయం రిజిస్ట్రార్ గారికి కొందరు విన్నవించుకొగా వారి సంగతి సెనేటువారికి తెలియజేస్తానన్నట్లు వినిపిడి. పరీక్షకు వెళ్లినవారిలో సగముపైగా అపజయ మొందినప్పుడు వారి కీవిధముగా కాలయాపనజేయుట పొడికాయ. కనుక విశ్వ విద్యాలయ సభ్యులు బి. యిడి. పరీక్షలు కూడ చేపు సెప్టెంబరులో పెట్టుట కనుమరించి విద్యార్థుల కృతజ్ఞతకు పాల్పడు దురని గోరుచున్నాను.

బి. సత్యనారాయణమూర్తి.

కొందరు భావించుచున్నారు. మరికొందరుగాక, కొంచెము సందువడలుచో అంతయుబారిపోవుననియు అందుచే హిందూదేశముపై ఇంగ్లండు చలాయించెడి అధికారము ఏమాత్రము తగ్గినను అపాయము కలుగుననియు, స్వపరిపాలనమును ఇండియా కేంత మాత్రము ప్రసాదింపగూడదనియు దెలుపుచున్నారట. మొదటిరకమువారే ఎక్కుడు దూరదృష్టి గలవారని చెప్పవచ్చును. రెండవరకము వారి కోర్కెలు చిరకాలము కొనసాగనేరవు. స్వరాజ్యమును గాఢముగ గోరెడి ప్రజలవాంఛలు నేడు గాకున్న రేపయినను సఫలము గాక మానవు. వీనిని నిరోధించినకొలదియు, నవి పెచ్చుపెరుగును. కొంతకాలము క్రిందట చీనా జాతీయవాదులు చీనాకు స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చగలరని, పలువురు తలచియుండరు. విద్యార్థులు యువకులచే ప్రారంభింపబడిన జాతీయోద్యమము, చీనా సంతను వశపరచిగానునని, పలువురు హింపించియుండరు. ఏది యసంభవమని ఎంచబడెనో అదియే చివరకు సిద్ధించెను. ఉత్తర చీనా సైనిక నాయకుల విజృంభణమును విజాతీయుల అడ్డుంపును గలసి జాతీయవాదుల సంకల్పమును మరింత బలపరచెనుగాని, తగ్గింపలేదు. ఇటులనే స్వాతంత్ర్యతృష్ణచే పీడితులై యున్న ఏదేశమువారయినను, అట్టితృష్ణ తీసువరకు తృప్తిపడజోరు. అందుచే, ప్రజల కెట్టిహక్కుల నొసగకుండ కొంతకాలము నిలువగలిగినను, చిరకాలములు గావించిపెట్టలేదు. ఇంగ్లండు తెగువరకు విగించక, భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమును త్వరలో గుర్తించుచో, ఇంగ్లండు ఇండియాలోని ఖమ్మము పిమ్మట గూడ వద్దగలదు. లేనియెడల, రెంటిమధ్య సద్భావము పెరుగజాలదు. ఇంగ్లండు స్వతేమము నాలోచించియే, హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛను ప్రసాదించుట లాభకరము. ఇంగ్లండు ఎటుమెలగినను, భారతీయులు అప్రధానముగ విషయములకొరకు పోరాడుకొనక, దేశస్వేచ్ఛను సంపాదించుటకై యావచ్చుకొని వినియోగించుచో, విజయము ధ్రువమగును. ఇక్కార్యమునకు భారతీయులు పూనుటకు, పరమేశ్వరుడనుగ్రహించుగాక!

హాజీచట్టము : రేపు వర్తకము

రేపు వర్తకమును హిందూదేశ నౌకలకు ప్రత్యేకింపవలయునని, హాజీచట్టము ప్రతిపాదించెను. ఇట్టి ఏర్పాటు స్వతంత్రదేశములలో సాగుచునే యున్నది. మొరైసు కుటుంబవారు ఇట్టి సంస్కరణమును ఆమోదించియుండిరి. రేపు వర్తకము వృద్ధియైనవిషయంబు, యుద్ధనౌక లవసరమగును. మిగిలినదేశములో పరిణామ మితీరున నుండెను. హిందూదేశమునందు మాత్రము ముందుగ యుద్ధనౌకాదళ మేర్పరుపబడినది. ఇది ఇంపీరియల్ వ్యవహారముగా లాభిచినను, హైదరాబాద్ వాణిజ్యరక్షణకుపయోగింపను. హాజీగా చట్టము కోరిన కోర్కె కడుమితమయినది. రేపు యూరపియనులు గూడ స్పృహముగ సంగీకరింప విలగింపను. కాని, యీ దేశమునందలి యూరపియనులు సామాన్యముగ హిందూదేశలాభమునకు తోడ్పడకున్నారు. హాజీబిల్లు పనికిరాదనియు, ఇయ్యది జాతీయ్యమును బెంచుననియు, కలకత్తావాణిజ్య

సంఘము, కలకత్తా పోర్టుట్రస్టు, బాంబాయివాణిజ్య సంఘము, మున్నగు యూరపియను వర్తకసంఘములు గగ్గోలు బెట్టుచున్నవి. రాజకీయ వ్యవహారములలో గాకున్నను, వాణిజ్య విషయములలో సయినను, హిందూదేశక్షేమాభివృద్ధికై యూరపియను వర్తకులు భారతీయులతో చేతుల గలిపెదరను నాశ అడుగంటుచున్నది. భారతీయ వాణిజ్య సంఘములును, భారతీయ ప్రముఖులును, హాజీచట్టమును ఆశీర్వాదించిరి. సంయుక్తరాష్ట్ర వాణిజ్య సంఘము యూరపియను సంఘమునను, హాజీచట్టమును ఆమోదించినటుల నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. విదేశీయుల పోటీవలన, దేశీయ వాణిజ్య నౌకలు తీగించినవి. రేపువర్తక మంతయు విదేశీయుల హస్తగతమయినది. సంయుక్తరాష్ట్ర వాణిజ్య సంఘమువారు సూచించినటుల, హాజీచట్టము కడుమితమయిన కోర్కెను పొందుపరచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు రక్షణపు ఏర్పాటుల గావించనియెడల, హైదరాబాద్ నౌకాభివృద్ధి జరుగనేరదు. హాజీచట్టమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపచో, స్వరాజ్యము లేనిది ప్రజల స్వల్పపుకోర్కెలయినను నెరవేరవని మరింత తెల్లమగును.

ప్రకాశముగారి సంచారము

టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు గోదావరి రయితులకు రిసెటిల్ మెంటు ప్రశ్నగూర్చి అద్భుత ప్రబోధము గావించుచున్నారు. పత్రికలలో వ్యాసములను ప్రచురించుచున్నారు. వేసంగిలో శ్రమయనక నిరంతరసంచారము జేయుచు రయితుల కాశను గల్పించుచున్నందులకు, వీరు ప్రకాశముగారికి శాశ్వత కృతజ్ఞత జూపక మానరు. రిసెటిల్ మెంటు రిపోర్టు, రయితులపై మోడురానిబరువుల దెచ్చిపెట్టెను. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు నలిపినవిచారణయు, వారసలంబించిన హేతువాదమును పరిహాసాస్పదముగ నున్నవి. గోదావరి కృష్ణా మండలముల రయితులు, సమగ్రముగ విచారణ జరుగవలయునని కోరుచున్నారు. అందుకై సభల గావించి, ప్రభుత్వము వారికి విన్నపముల నంపుచున్నారు. న్యాయము రయితుల పక్షమున నున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో రయితుల మొరలను ప్రభుత్వమువారు సఫలపరచుట వివేకము. రయితులపట్ల తమకు ప్రత్యేకాభిమానము కలదని కార్యరూపమున వెల్లడిజేసికొనుటకు వీరి కిప్పుడు అవకాశ మివ్వడినది. ఈయవకాశమును వీరుపయోగించి, రయితుల నిరాశను బోగొట్టినయెడల, ఇక్కడగూడ బార్డర్లీ లుదయించిన, నాశ్వర్యపడ నవసర ముండదు.

స్త్రీసాహసము

స్త్రీలు పురుషులతో వాటు సాహసకార్యములను పలువగలరని, గానురాను స్పష్టమగుచున్నది. ఇంగ్లీషు ఛానలును, స్త్రీలు అవలీలగనీచుచున్నారు. అట్లాంటిక్కు మహాసముద్రమును దాటుటకై విమానముమీద పయనముజేయుచు, మిస్ ఇయర్ హార్ట్ అనుఅమెరికనుస్త్రీ న్యూఢౌండుల్యాండునుంచి ఇంగ్లండుకు ఎక్కడ నాగకుండ రాగలిగెను. ఇట్టి సాహసకార్యమును పురుషులు కొంద రిదివరకు సలిపినను, స్త్రీలలో నిందుకు పూనిన మొదటివారు

ఇయర్ హార్ట్ గారే. ఈమె, ఎల్లర యభినందనములకు పాత్రమగుట వింతగాదు. ఈమె 14 వేలమైళ్ల ఎత్తువరకు నెగురుచు ఆతిత్వరితముగ పయనముజేసి నను విమానము దిగినపిమ్మట ఎట్టి ఆందోళనము జూడక సంతోషముగనుండెను. 22 గంటలలో నింత దూరము రాగలుగుట, సులభమయినదని గాదు. అమెరికా యంతయు ఇయర్ హార్ట్ గారి నైపుణ్యము గాంచి సంతసమున మునుగుట, వింతగాదు.

శ్రీయుత బిక్కిని వెంకటరత్నముగారు

శ్రీయుత బిక్కిని వెంకటరత్నముగారు రామచంద్రపురపుతాలూకాబోర్డుకు మూడవనూ రధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరని వినుటకెంతయు సంతసించెదము. వెంకటరత్నముగారి నీమారు పదభ్రష్టుల గావించుటకు జేసిన ప్రయత్నములు వ్యర్థములయ్యెను. వెంకటరత్నముగారు ప్రజాసేవకులు. ఉన్నతాశయ పూరితులు, ఆడంబర రహితులు. తాలూకాబోర్డుకు వీరు నిజమగుసేవ నలుపుట చేతనే, వీరిని తిరిగి ఎన్నికొనుట తటస్థించినది. కాంగ్రెసు పక్షాశయములను సఫలపరచుటకు వీరు శక్తివంచనలేక కృషిసలుపుచున్నారు. శాసనసభలో వీరు మాతృభాషలో ప్రసంగించుచు, ఇతరులకు మార్గదర్శకులగుచున్నారు. వీరికముందును కాంగ్రెసుపక్షమునకు ఎనలేని కీర్తిని సంపాదించెదరని నమ్మెదము.

“ఆంధ్రప్రశస్తి” :—విశ్వభాగ సత్యశారాయణకవి గారు రచించిన “ఆంధ్ర ప్రశస్తి” యను గ్రంథము, స్వతంత్రముగా నీర్వరించబడినది. వీరిగ్రంథమును వల్లంబల్లి సోమశేఖరశాస్త్రిగారికి ఆంకితమువారి. సత్యశారాయణగారు ఆంధ్రులకు శ్రోత వారు గారు. వీరికృతులు జాతీయభావపూర్వకములై యొప్పు ముండును. ఆంధ్ర ప్రశస్తియందు, ప్రాచీనాంధ్రముఖ్యమహిమ విస్తరింపబడినది. ప్రాచీనాంధ్రభవిష్యత్తుల మాహాత్మ్యము వివరింపబడినది. ఆగ్రంథమును చదువువారికి, ప్రాచీనాంధ్రాన్నిత్యముగా ప్రస్తుతి పీఠాస్థితియు కన్పింప పొడగట్టగలవు. ఆంధ్రాభిమానముః పురిగొల్పుట కీగ్రంథము మిగుల యుపయోగించును. ఇందలి కవిత్వము భావగర్భితమై యొప్పుచున్నది. ఆంధ్రులీగ్రంథకర్తగా తన ప్రాప్తిని సుముగ ప్రాధిక్యము రుజువొంది (గ్రంథములలో) సతి ముదటిగ్రంథము. చందాదారులు కాని వారి కిది రూపాయికి విక్రయింపబడును. పలయవార, విశ్వభాగ వెంకటేశ్వరగారి, ప్రిణ్ణపత్రికాకార్యాలయము, ములీపట్టణము, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బయ్యగలరు.

సార్వయుగతీని మానవభంగముచేయుట

బొంబాయి, జూలై 18 :— మాక్స్ మోడల్ గారు నన్ను బాల్కన్ సెనీయరులు నేడు యధ్యాత్మ్యము చాలగ డబ్బిడ జరిగెను. ఒకపార్టీపను - డబ్బు రిక్షియంకొనుటకయిదుకొనా ముతానికబోయి అక్కలానే బయటకెవడ గెత్తుకొని వచ్చెను. కంపెనీ మేనేజరు డబ్బునకున పరుచుటకు ప్రయత్నించె నని యీమె చెప్పుచున్నది. ఈ ధనిని చాలానుండి ప్రజలపట్లజేరి దుకాణమునుకొల్లగొట్టుట ఉద్దేశ్యము. వైద్యుల ప్రాణములు దిక్కుపట్టు కనబడినవి. అతడు తనగదిలో లోకమునేకొని కూర్చుండెను. అతడు వాతీకులతోయు, కై భావచేయగా వ్యూహలోనేవారినిచ్చిరి. దాడులకుప్రాణ హానిపట్టినయెను. ఇంతలో ఆ పడచు ఆదృశ్యమయ్యెను. ఎవ్వర ఆమెనుగూర్చి చి బోలీని వారికి యివ్వరేక పోయిరి. వాతీకులు రక్షుగగా దాక్కురు ఒక పార్టీపనుల తనవద్దను వచ్చి కొన్నిపనుల దూకు, మును ఆపూ యివ్వవలెనని కోరినయెను. తన సురాంధ్రుల సామె దాక్కురు మానవభంగము చేయుచున్నాడని యరిచెననియు చెప్పెను. వాతీకు లాపకు చేవ్వకో కనుగొని ప్రయత్నించుచున్నాను. దుకాణమును మూసియుంచవలెననిన బార్లక్ కంపెనీని వాతీకులు కోరినారు. (ఫైన్ గు)

ఉదకమండల వార్తలు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

విద్యాశాఖ నిర్మాణము

ఉదకమండలము, జూన్ 20:—నిన్నను ప్రభుత్వ శాఖలయందు నిర్మాణముగైగాడు, రిగ్నూమెంటు, విద్యా శాఖ ద్వారా గాడు పథికిని ఇంజనీరియలు ఎడ్యుకేషను సర్వీసు క్రమేణ తీసివేసి ప్రాంత ఎడ్యుకేషను సర్వీసు ఏర్పాటు చేయుటగూర్చి ఆలోచించిరి.

ఆదిద్రావిడులు గవర్నరుని హామట

ఆర్. శ్రీనివాసు ఎం. ఎల్. సి. గారు నేడు గవర్నరు గారిని జూబి ఆదిద్రావిడుల కేంద్రసంస్థా సంస్థాపనముగూర్చి ముచ్చటించిరి.

రా. బి. ఎం. సి. రాజాగారి శాయశక్తులకు రా. సా. గుడున్నామి, ఆర్. టి. కేశవులు, స్వామి సహజానందు, మాణిక్యం నన్ను, శివబాపిప్రసాదులు గా. హోమమెంటు గారిని చర్చించి తీసుకొనివచ్చి, కార్మికపరిస్థితుల విషయమున తమకుగల యభిప్రాయము తెల్పించిరి. హోమ మెంటు గారు కేంద్రగణిని. లెబరకమిషనును మార్చినగాని పరితులు చక్కబడినవి కార్మికప్రతినిధులు వదలలే చెప్పిచెలిసిరి.

విశ్వవిద్యాలయ విరాళము

సర్ అన్నామలై చెట్టిగారు నూతన విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునకై జరిగిన సగటు రూ. 20 లక్షలను, ఆర్థి 17 లక్షలగూర్చి ప్రభుత్వముగారు ఆలోచించుచున్నారు. వారంగి కరించినచోదీగూర్చి శాసనసభలో నొకవిల్లు ప్రవేశపెట్టెదరు.

మనరాను చగరవాళి మోటారు బస్సుల నడవడికను గూర్చి కట్టుబట్టుములు చేసినట్లే ఈ రాష్ట్రమునందలిరైతులను లక్షలగూడ యిదే తేలి యీ సమయమున నీ బస్సుల నడవడి నిలంపట సేయుటవలనవదిగ బోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారు జిల్లా నూతనములను తెలియజేసిరి. స్థానికపరిస్థితుల కనుగుణముగ నందునట్లు బస్సుల రవాణా గూర్చి బోలీసు ఇంజనీరు చట్టును సవరించుటగూర్చి యోచించుచున్నారు. ఇందునిమిత్తమై బోలీసు శాఖకుండు ఉద్యోగులసంఖ్య పెధికుమిదే రెండువర్షాలు జేయునున్నారు.

వైకారా పాపనాశనం ఎల్లక్రికె స్క్రీములు

ఈ రాష్ట్రములోగల వాల్లు వైద్రోహి ఎల్లక్రికె స్క్రీములనుగూర్చి ఫిఫ్ ఇంజనీరు జేజుహోగార్లుగారు ప్రభుత్వమువారి కేమి రిపోర్టుజేసిరాయని పూవు రాజోచించుచున్నారు. ఈ స్క్రీములు కొన్ని పథులపై నడిపించినచో తిప్పకలా భయ కలుగునని హోబార్డుగారు దలంచుచున్నారు. ఇవి జయ ప్రదముగ కొనసాగినచో నింక కొన్ని ప్రభుత్వమువారు యేర్పాటుజేయుదురు. నేడు యాఖ్యమున ప్రకటన గావించెను న్నారు.

ప్రకాశంగారి రిస్టెట్ మెంటు

ప్రచారము

అమలాపురంరయితులు సంత్వప్తి చెందుట

(స్వత్యవిలేఖరి)

అమలాపురం, జూన్ 20:—శ్రీమంతలంబంబూర ప్రకాశం పంతులుగారు కొత్తపేట దివిజనులో పంచాయతీకి వాడ బాలెం చూపును స్థలములలో రిస్టెట్ మెంటు సైదును కమిషను బహిష్కారముగూర్చి ఉపన్యసింపి తేనివారమువారు అమలా పురంబచ్చిరి. అమలాపురం తాలూకాలో గంగుకొండ, పాల గుమ్మి, మువకపల్లి గ్రామములందు రెయితులభవనస్థితిని రిస్టెట్ మెంటు ప్రచారము జేయుటకై గోదాంక, అలవరం, కొత్త పూరు, ముమ్మిడివరం, చున్నగు గ్రామములకు బోయిరి. లొక పోలవరం అక్విడెట్ పర్సన్ గూడ బోయిరి. అన్ని చోట్లరయితులకు బోధజేసిరి. అందరు కేలసి బగిల్లువలసిన ఆంధ్రకలను గూర్చి రయితులు గుర్తించి తప్పక సహాయపడెనమని చెప్పిరి. ప్రకాశంగారు కుత్రవారంగాడు అమలాపురంగా సహకరించి మదరాసుబోయెదరు. వీరు ఎన్నికప్రములకైన నోర్చి మారు మూల గ్రామములకుగూడ బోయి తన నియోజకవర్గమునందలి రయితుల యభిప్రాయము కనుగొనుచున్నందుకు వారందరు మిగుల సంతసించుచున్నారు.

ముస్లిము లీగుసభ జరుగలేదు

దెల్లి, జూన్ 18:—అఖిల భారత ముస్లిముల సభ నిన్న జరుగ వలసినది. తగినంతమందిసభ్యులు రాక జరుగలేదు హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులు మున్ను ముఖ్యవిషయముల గూర్చి చర్చించి ఈసభ సమావేశ పడవడెను. కాని ముస్లిములత్రువే సభకు వచ్చినందున జరుగలేదు. (అ.ప్రె.)

బొంబాయి గవర్నరునకు

ప్రభువు బిరుదు

లాహోరు జూన్ 20:—నల్ల తల్లి విల్సన్ బొంబాయి గవర్నరుగారు ఉద్యోగమునందీ విరమించినపిదప బొంబాయి ప్రభువును బిరుదు మొదలపెట్టెనని నల్ల తల్లి అందు మిలిటరీ గజెటు ల:డను విలేఖరి. దెల్లమునాడు. (ప్రె.ప్రెస్.)

నర్ మహమ్మదు షాఫీగారి

రాయవారము

లాహోరు జూన్ 20:—నర్ మహమ్మదు షాఫీ గారు ఇంగ్లీషువిద్యములగూర్చి ప్రచారముజేయ వివిధతరు రాజకీయతే. తలను సందర్శించుచున్నారు. నైమనుక మిషనువారి కంపణియబడు పాత్త్యములన్నింటిని సహాయసంఘములకుగూడ జూపాలని పంబాబునామమ్మదీయల అభిప్రాయమును సర్ ప్రెమియగారకిని బర్మిషువారు ప్రభువుగారికిని వచ్చజెప్పు చున్నారు. (ప్రె.ప్రెస్.)

హిందూస్థానీ సేవాదళము

కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి ప్రకటన

హుద్దీ, జూన్ 18:—ప్రతిరాష్ట్రములోను కాంగ్రెస్ క దళములను నిర్మించుటకు హిందూస్థానీ సేవాదళముయొక్క సాయమును పొందవలసినదని కాంగ్రెస్ మహాసభ కార్యదర్శి ప్రాయోచున్నారు.

వారు రాష్ట్రీయ సంఘములకు పంపిన లేఖయట్లున్నది:— 'నేను కర్నాటక రాష్ట్రమునకు వెళ్లినప్పుడు హిందూ స్థానీ సేవాదళముయొక్క పనిని చూచుట తలసించినది. వారి సిద్ధిమును, బహుత్ కాల్ తో వ్యాయామక్రిడార్థమును గూడ నేను దర్శించితిని. అట్లదే ఏడు సంవత్సరముల యాడుకు తైగా చాలమంది బాండ్లండిరి. వారి ఆరోగ్యము, బలము, ఆచార సంపద నాకు చాల సంతోషమును కలుగజేసినది. ఇట్టి శిక్షణలకు బేజుమలో చాలఉన్నయెడల ఎంతమందియో వకులైన ను శిక్షణొంది భారత జాతీయభివృద్ధికి సాధనభూతు లుగా నుండును.

ఈ సేవాదళము కాంగ్రెస్ సేవచేయుచున్నది ముఖ్యముగా కాంగ్రెస్ సభ్యులను చేర్చుచున్నది ఇక్కడ బాగల్ కోట్ వద్ద నొక ఆశ్రమమును స్థాపించి అచ్చటికి వివిధరాష్ట్రీయ లనుండి యువకులను రప్పించి వారికి శిక్షణొసంగగలదు. ఇది ఆ గట్టు ఒకటవ తేదీన ప్రారంభింపబడును ఆనాడు రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులు వచ్చినయెడల తమకు చాలా ఆనందముగనని వారు శాలో చెప్పిరి ప్రారంభకవమున 500 మంది శిక్షితులగు భటులయొత్తవమును జరప సంకల్పించుచున్నారు.

సేవాదళము వారు కొన్ని కొన్ని స్థలములలో యువకులకు శిక్షణివ్వ వచ్చును. కాని స్వయముగా నచ్చి పనిచేసినగాని ఫలితముండవాలదు. రాష్ట్రీయసంఘములకు శ్రద్ధ యున్నయెడల రాష్ట్రీయ బోర్డుల ద్వారాకాని, సేవాసంఘముయొక్క ప్రధానకార్యాలయము ద్వారాకాని యువకుల శిక్షణ సౌకర్యములు చేయవచ్చును (ప్రె.ప్రెస్.)

కొత్త పన్నులను చెల్లించము

పాంచాల రైతుల విన్నపము

లాహోరు, జూన్ 18:—లాహోరువద్ద రెండు గ్రామముల రయితులు తమ విన్నపముగూర్చి కొత్తపన్నులు వేసికొనియే, ఈ పన్నులను తీసివేయక పోయినయెడల స త్యాగ్రహము చేయవలసినదనియొక ప్రభుత్వమువారికి విన్న పముచేసినారు. (ప్రె.ప్రెస్.)

సురేంద్రమోహన్ బోస్ విడుదల

కలకత్తా, జూన్ 19:—సుభానుచంద్రబోసుగారిలో బాటు అరెస్టుచేయబడిన సురేంద్రమోహన్ బోసుగారు అలి పూరు సెంట్రల్ జైలులోనుండిరి. నేడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు విడుదలచేయబడిరి. (ప్రె.ప్రెస్.)

బాల్యవివాహములే కావలెను

తిరుమనాపల్లి, జూన్ 19:—తిరుమనాపల్లిలో కొందరు బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు కలసి చేసినసభలో వివాహ వయోనిర్ణయముచేయుట శాస్త్ర ఆచారవిధిద్వయము, వైస్ రాయి, మద్రాసు గవర్నరుగారు యిట్టి తీర్మానమునకు సమ్మతి నియ్యరాదనియొక తీర్మానింపబడినది. (అ.ప్రె.)

ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారి

ద్వాదశాహమ్మ

ఆంధ్రుల కర్తవ్యము
రేపు 21 వ తేదీ బుధవారము :—రేపు ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి ద్వాదశాహమ్మ క్రతువు ఆంధ్ర దేశమునందంతటను జనాపబడవలెనని ఆంధ్రవాసుకులగు దేశభక్త వెంకటప్పయ్యకంతులు, శీతారామశాస్త్రిగారు ప్రభువులు ఆంధ్రముహాజలకు సందేశముపంపియున్నారు. గోపాలకృష్ణయ్యగారి దివ్యవాగ్మ్యమును చదివించిన యాంధ్రులకు, గోపాల కృష్ణయ్య గారు తమ జీవితాంతము వరకు దేశమునకు, తమయనుగుస్తాదరులకు ఆంధ్రులకై స్వసౌఖ్యమును సైతము పరిత్యజించి ప్రతిఫలపేక్షలేక వడిన జేధములగు యిక్కటులనుగావించిన ఆంధ్రముహాజనుల కీర్తిరూమున కీర్తి శేషులయెడల తమకు గల భక్తివిశ్వాసములన్నిప్రకటించుట పత్రముధర్మమైయున్నది. ఆంధ్రరత్న ముప్రసింగించెనను వార్తనల్లడల బర్మిషంతలే దేశముంతయు నొక్క పట్టున ఘోషిల్లినది. వారి శోకవార్తలతో ఆంధ్రప్రతికలు నిండినవి. ప్రతి సట్టణముందును గ్రామముందును సభలు జరిగి సానుభూతి తీర్మానములు గావించబడినవి ఈ పరితాపమును ఈ గాడభక్తిని ఈ ప్రేమానురాగములను ఈ సానుభూతిసంతయు కార్యరూపమున గన్పరచినచో ఆంధ్రులు దివంగతులగు గోపాలకృష్ణయ్యగారియెడ తమ నిజభక్తిని జెల్పించినవారు తమ యశస్సును సురక్షించుకొనినవారు నయ్యెదరు.

వర్తక క్షేత్రములను విద్యావికారములయ్యును ముఖ్య దేశారాధన తత్పరమగుతై సర్వమును త్యజించి ప్రజాసేవయే పరమావధిగ నెంచి దారిద్ర్యదేవతాధికారప్రాబల్యమునకు గుడియై, మూఢమిశ్రులి దేశాస్వాస్థ్యములు కోల్పోయెడి దేశారాధకబృందమునకు వారికుటుంబసంరక్షణకుగాను శాశ్వతనిధి కేంద్రములు చేరెయిల కనీసధర్మమైయున్నది. ప్రకృతముయశశ్శేషులగు గోపాలకృష్ణయ్యగారు దేశమునకై తమభావ్యభివృద్ధి నెట్లు గోల్పోయిరి; ఆరికముగను, దైహికముగ నెట్టి సంకటములకు లోనై రో ఆంధ్రలోకముంతయు నెరిగినవిషయమే. వారి స్మారకచిహ్నమును ప్రతిష్ఠించుటకంటెను వారి నష్టమునకై జీవితపర్యంతము ఎనలేని దుఃఖముపాలు గావలసినవారి సత్కీర్తులపొషణముపవిత్రధర్మనిర్వహణములని నిస్సంకోచము.

తమసహజ దివ్యసౌరభముచే వాయువునంతట నిండివేయ నడుగుములగు సనేక సుమనాజములూరూప్ర దోహదములేకమునుకొని మలయిపోవుటయో, వికసితమలయ్యునక, అకాలముగ వ్రాలి పోవుటయో సంభవించుచున్నది. గోపాలకృష్ణయ్యగారు సజీవ్యులయ్యుండు కాలములో ఆంధ్రముహాజకు లిప్పటియనుతాపము నందు సానుకంపముండును దేశాంతమైన గన్పరచి వారి శ్రీరామ దేవాలయ నిర్మాణమునకు సాయము చేసి ర్చిన వారు సంకల్పసిద్ధి నొందిన వారై యాత్మసంకృప్తితో నొకనివాసపుణ్యులయ్యెడివారు. నేటికైనను విందిపోలేదు. ఈయనాహమ్మను నీటిబుగ్గవలె యింకీపోనీక, గోపాలకృష్ణయ్యగారిచేగల భక్త్యను రాగములు అవ్యాజమున, నిష్కలమున, నిశ్చయమును విమలమును రూఢిపరచుటకై మహోదారములగు ఆంధ్రముహాజయులు యథాశక్తి యాపదని తోగ్రహమునకు లోడ్చి నిధికి ధనమును సేకరింతురు గాక యని వినయ పూర్వకముగ మనవి జేయుచున్నాడను. ముఖ్యముగ విద్యార్థి బృందము, యువజనులందఱును ఆంధ్రరత్నమున కత్యంత సన్నిహితులును ప్రేమాస్పరు లగుటచేసి వారి శాస్త్రమునకు నడుములు గట్టి పనిజేయుటయ్యవశ్యకము. శాస్త్రకళా పోషణ మొనర్చెడి శాటకసంఘములవారు గోపాలకృష్ణమును అసమాన కళాభిజ్ఞుడగు వారై యందలి భక్తిని ప్రకటించుటకై దేశమందంతటను బ్రదర్శనముల గావించిన నిధికి తోడ్పడు తెంతయు వాంఛనీయును.

స్వాతంత్ర్యసాధరమరణము

బొంబాయి జూన్ 18:—అదివారమునాటిరాత్రి తన సోదరి రామభారణి మరణించెనని స్వాతంత్ర్య గారికి తెలిసి వార్తవచ్చినది. అలీసోదరభర్త, చచ్చిపోయినప్పటినుండి వారి సంసారము సీమయే నిడుముండెను. ఆమెపూర్ణిని దర్శించుటకు ఆమెమతి నివ్వవలసినదని స్వాతంత్ర్యగారు రాంభూర్ సంస్థానాధీశ్వరుని కోరిరి. (అ.ప్రె.)

కొల్లెందెగారి ప్రచారము

తిరుమనాపల్లి, జూన్ 18:—తిరుమనాపల్లి కాంగ్రెసుసంఘమునకు టి. వి. యస్. శాస్త్రిగారు అధ్యక్షులయింపించిన సభలో కొల్లెందెగారు ఉపన్యసించిరి. వారి యువశ్వాసము 'కాంగ్రెసు ఆచరణము-ముందువని'నిగించి యై యుండెను. వారిప్రసంగ మైనతరువాత ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి మరణమునకు సంతాపము తెలుపుచు తీర్మానము చేయబడినది. (అ.ప్రె.)

ప్రకటన

కృష్ణ జిల్లాబోర్డు వారి యధీనములో నున్న ఉన్నత మాధ్యమిక పాఠశాలలలో తెలుగుపండితులు ఉర్దూ మునిషీల యద్యోగములకు గాను "ఓరియంట్ లెర్నింగు" బిరుదు నందినవారివద్దనుండి అప్లికేషనులు కావలయును.

వయస్సు, కులము, యోగ్యత, పూర్వానుభవము తెలియజేయుచు యీదిగువ చిరునామాకు 30-6-28 తేదీ లోగా దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అసిస్టెంటు సెక్రటరీ ఆఫీసరు
కృష్ణ జిల్లాబోర్డు, బందరు.

WANTED IMMEDIATELY.

A personal Assistant at Masula and one Branch Assistant in every important town Good prospects. Apply with two half anna stamps stating age cast and qualifications to commercial Business Bureau Masulipatam.

వాతావరణస్థితి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జూన్ 20 వ తేదీ బుధవారము

అంశము	అల్ప	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ
అల్ప	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ
అల్ప	81	81	...	2.4	0.7
అల్ప	95	85	...	0.5	2.8
అల్ప	99	88	...	0.9	1.8
అల్ప	100	85	...	0.7	2.4
అల్ప	97	75	...	4.8	2.6
అల్ప	94	76	...	0.8	0.5
అల్ప	...	...	...	0.6	0.9
అల్ప	98	90	...	0.9	1.0
అల్ప	101	82	...	0.4	0.6
అల్ప	102	81	...	0.1	1.3
అల్ప	105	80	...	0.1	0.7
అల్ప	100	75	...	0.7	1.4
అల్ప	91	73	...	0.4	0.6
అల్ప	99	79	...	0.1	0.8
అల్ప	102	80	...	0	0.8
అల్ప	100	79	...	0	0.8
అల్ప	89	81	...	0	0.1
అల్ప	...	...	...	0	0.5
అల్ప	84	77	...	18.8	3.8
అల్ప	85	77	0.1	16.7	8.4
అల్ప	83	75	0.2	25.7	0.7
అల్ప	87	74	0.2	21.4	5.7
అల్ప	89	66	...	1.8	0.5
అల్ప	74	68	...	17.4	0.5
అల్ప	70	52	...	1.9	0.9
అల్ప	77	68	...	0.7	...

సర్కారులు: మే ఖములు విస్తారముగ నున్నవి. గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటి రాత్రివేదియ 3 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో 100 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.

డక్టర్: తీవ్రస్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నూలు: మే ఖములు విస్తారముగ నున్నవి. మద్రాసులో 4 రేడలుగా 6 డిగ్రీలు పగటివేదియ ఎక్కువ. కడపలో నిన్న 105 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.

వి. పి. నాగయ్య: విస్తారముగ నున్నది.

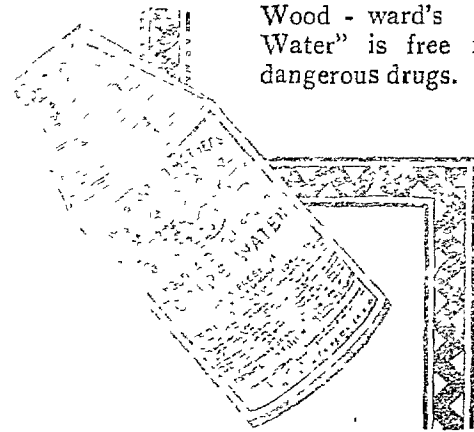
చంద్రావతి: విస్తారముగ నున్నది.

చంద్రావతి అత్యంత వ్యాధులకు నిరసా య కరమగును.

"FIFTEEN POINTS FOR MOTHERS."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle Wood - ward's "Gripe Water." the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so called remedies which contain narcotics". Wood - ward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

W. WOODWARD
(1920)

Manufacturing
Chemist.

97-97, Fortross Road,
London. N. W. 5.

దీనితో మాడ తల్లులు బిడ్డలను పెంచుచు నున్న విధములన్నియు వ్రాయబడిన ప్రస్తావనము ఉచితముగా పంపించుటకు 9184

WOODWARD'S Gripe Water

KEEPS BABY WELL

శ్రీ. పాద సరసింహం
బ్రహ్మ చాకిరాడ
చారి వద్ద నొక
కుమ.

ఎన్.వి.ఆర్. పనివారిని తీసివేయుట

ఉత్తరువును రద్దుచేయకపోయిన
సత్యాగ్రహము చేసెదము

గోల్ డెన్ రాక్, జూన్ 19:—గోల్ డెన్ రాక్ పని వారు సభ చేసే ప్రదేశము వేలకొలది పనివారిని తీసివేయుచు చేసిన 202 పద్యాలలో ఉత్తరువును రద్దుచేయకపోయినందులకు తాము సత్యాగ్రహము చేయువలసివచ్చునని ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి.

పనివారి బదిలీలు

తిరువనాంతరి, ఎన్. వి. ఆర్. రైల్వే కర్మాగారముల నుండి 82 వందలగుండు, 82 వందలగుండు 10 రేకు పని వారు 8 గురు ఉత్తరముగా చెన్నైవారు 8 ఫీట్లగుండు, 1 వక్రము, ఒక తాపివారివారు గోల్ డెన్ రాక్ కు బదిలీ చేయబడుదురని యుక్తదలచినవారిచేతలను యిష్టలసిన దరయూ, తాపిను చేసిన, తేలిక సమయమునందుండి ఇతరులచేతవారిచేత ను తెలియజేయుటకు ప్రయత్నించుచు వచ్చును. పనివారుండి తీసివేయబడుటయందలి నష్టములను గూర్చి పనివారికి తెలుపుటకు సంఘము చాలసభలను చేయుచున్నది. నన్న ఒక గొప్ప పథి జరిగెను. పల్లె యొక్క పిల్లల గారు ఆగ్రా నవాధి పత్యము వహించిరి. జె. ఎస్. రామ నాథన్, పే. కె. పర్వత్, ఆడైకలస్వామి మొదలగువారు మాట్లాడిరి. పనివారి నిధికయు ఒకరోజు వారి అందరూ యిష్టలసిన తీర్మానిత్య హక్కువాదచేసిన తీర్మాన మామోసింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్)

రైల్వే ప్రజలకు ప్రకటన

ఎన్. వి. ఆర్. మాత్రము తీసివేయబడునని ప్రజల దురభిప్రాయములను తొలగించుటగాను ఎన్. వి. ఆర్. రైల్వే ప్రజలకు ఒక ప్రకటన గావించిచును. నెగపటామ, పాడూర్, తిరువనాంతరి కర్మాగారములు ప్రతిబడి పనులు ఆలస్యముగా జరుగుటవలన, ఖచ్చితమైన రైల్వేలకు చెందింపబడుటవలన ను వీటిని తీసివేసి మధ్యప్రదేశమున గోల్ డెన్ రాక్ నవీన కదలబడిన కర్మాగారములకు పనివారు, కొద్దిపనివారితో హెచ్చుపని జరుగుటవలన నిచ్చుట ననిచేయుట కింతలాంటి పని వారసరములేదనిగాన తీసివేయబడుట అత్యవసరముగా వచ్చుచున్నది. ఇట్లు తీసివేయబడినవారు రాజీనామాగిచ్చినయెడల వారికి కొనసిన గ్రామ్యులకు చెందింపబడు యిష్టలసినయూ, అట్లు రాజీనామాగిచ్చినవారు అట్లు అయినయెడల, మంచి తీర్మాన కర్మాగారములవలన పనివారు అందరూ చురుకైనవారు తీసివేయబడుటవలన వ్రాయబడుచున్నది.

గోపబంధుని మరణము

లాలాజీగారి పరితాపము

చుట్ట, జూన్ 19:—గోపబంధు దాస్ గారి మరణమును వినినప్పుడు శ్రీయుత లాలా లజపతి రాయగారు విక్కిలి పరితాపమున బొంది యిట్లు చెప్పిరి.

"గోపబంధుని మరణము ఒక్క ఒరిస్సా రాష్ట్రమునకే గాక భారతదేశమున కంతటికి చాల నష్టము గలుగజేసినది. ఈ నాయకుని స్థానము వాక్రమించ గలవాడు మరెవ్వరను లేడు. ఇట్టి యిరాదం బరజీతి, జేతనే వా పరాయణుడు మరెవ్వరును లేడు. గోపబంధునికి చుట్టపక్కల కన్న, భృజనముకన్న దేశమే ప్రేమితముగా నుండెను. అతని తీరికము మానవ శేషతై వినియోగింప బడెను. అతని పరిచయము చేసికొని, మా ప్రజా నేతా సంఘములో సభ్యునిగా చేరుట అతని యుగానికి బహుసంపదముగా అనందముయ్యెను. తనవారిత సతత సంఘమునకు ఉపాధ్యక్షుడుగా వెన్నుకొనిబడెను. భారత దేశమునకును, మీరు విక్కిలి వారును నేను స్థాపించిన సంఘమునకును ఇతని మరణమున తీరిని నష్టము చాలిలినది.

తాను మొదలు పెట్టినపని యెట్లు కొనసాగింపబడునని యడుగగా తనకిప్పుడు దిక్కుతోచుటలేదనియు ఆలోచించి పనిచేయవలసియన్న దనియు సతతుపలికెను.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd ,

Head Office:—BANGALORE CITY.

DISTRICT AGENTS WANTED.

We have a good few openings in the MADRAS PRESIDENCY available to men who have organising and sales ability.

LIBERAL AGENCY CONTRACTS
LOW COST INSURANCE.

PROMPT ATTENTION TO CLAIMS
BEST PROTECTION TO POLICY HOLDERS, and EXCEPTIONAL opportunity for the right men who wish to engage permanently in Life Insurance Field work.

If you wish to know all about it, address our General Secretary:

V. RANGASAMY Esq

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore City

Messrs. P. K. RAU & Sons,

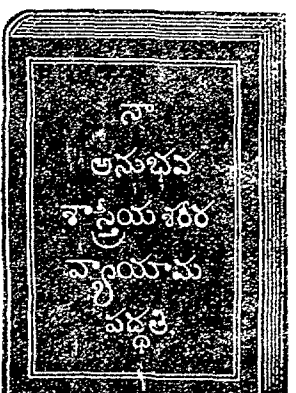
Chief Agents, Madras Presidency

33, Mukernallamuthu St., G. P. Madras.

శ్రీ సర్వదాయ పుస్తకభాండాగార ప్రారంభోత్సవము-అన్న దేవరవేట

శ్రీ సర్వదాయ పుస్తకభాండాగార ప్రారంభోత్సవము-అన్న దేవరవేట
శ్రీ సర్వదాయ పుస్తకభాండాగార ప్రారంభోత్సవము-అన్న దేవరవేట
శ్రీ సర్వదాయ పుస్తకభాండాగార ప్రారంభోత్సవము-అన్న దేవరవేట

ఆంధ్రపత్రిక నుండి తెలుసుగా జంపబడినది: 3298
ఈ గ్రంథమునందు శ్రీ సర్వదాయ పుస్తకభాండాగార ప్రారంభోత్సవము-అన్న దేవరవేట
ఆంధ్రపత్రిక నుండి తెలుసుగా జంపబడినది: 3298

అగ్ని కుల త్తత్త్వములసభ

అగ్ని కుల త్తత్త్వములసభ
(స్వకీయవిలేఖరి)
కాకినాడ, జూన్ 17:- "దేశభక్తి" నాకపై శిక్షా
మూలము విద్యార్థులుగా చేర్చుకొనబడుటకు తమ మునుపటి
విద్యార్థులు 60 లు నిజమగు విద్యార్థి జేతనములను
బట్టిగాని ఎక్కడాని సాపేక్షనకును కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ వారిని తూర్పుగోదావరిజిల్లా బోర్డువారిని కాకినాడ అగ్ని కుల త్తత్త్వముల సభలో సమావేశమై కొంతమంది తీర్మానించుచు, నాకా ప్రయోగమునందు అనుభవమున నమరకల యీ సభాసభు ప్రాతాహ్వానమున నదిని తెలుప నిశ్చయించుచున్నది.

రైలు పట్టాలు తొలగిపడుట
కరాచీ, జూన్ 18:- జూన్ 17 తారీఖు ఉదయము
7-15 గంటలకు 268 నంబరు గూడ్సుట్రెన్ కరాచీ కోత్రి నైక్ న్
అొ కరాచీ కంటాక్ మెంటుకును డ్రిగ్ కోడ్డుకును మధ్య
పట్టాలుతొలగి పడిపోయెను. 5 బండ్లు కూలి పట్టా
లకు అడ్డుగా పడినవి. మెయిలు ప్యాసింజరు బండ్ల రాకపో
కలకు అడ్డంకిగలిగెను. సాయంత్రము నాలుగు గంటలవఱకు
బండ్లు పట్టాలమీదినుండి తొలగింపబడినవి. ఇప్పుడు రైల్వే స్టేషన్లు
సముదాయ పోవుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్.)

ది గేట్ ఈస్టర్న్ లెఫ్ ఆమ్యారెస్ కంపెనీ లిమిటెడ్

యన్ కార్పొరేటు కాబడినది
బొంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి కేట్ స్ట్రీట్
మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలుకు మించినది.
ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయబడుచున్నది.
యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి
ఆంధ్రజిల్లాకు ఛీఫ్ ఏజెంటు
ఛీఫ్ ఏజెంటు. పెనెరి, మదరాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు
(20-6-28)
సేతుజ్వల దినుసులు
జలపడి గజముల పీస్ ధరలు
కాకినాడ మల్లు-22 X 22 మంగళవారము (5) 8-14-0
సరాసరిరకము 7-14-0
కాకినాడ మల్లు-22 X 22 "బాటాడు మల్లు" (5) 8-9-0
సరాసరిరకము (20 X 30) 7-9-0
కాకినాడ మల్లు-22 X 22 తేలవములు (5)
సరాసరిరకములు
కొంజుమల్లు-1708 (నెట్) 12-11-0 గ్లాస్ గో 9000
(నెట్) 12-12-0 1703 11-2-0 ఎల్. ఎల్.
72, 8-8-0 88/688 12-12-0; జి. జి. 78
8-4; 7668 8-2; 78078 8-0; జి.
78 7-4-0.
కొంజుమల్లు- H. K. 62 17-0-0; B B B
15-8-0 C 40000 21-2-0 100,000 గజం 1-8
0-9-0
నూలు
40 గజంల సీమ (5 పా కట్టలు)-బూత్రి 12-12-0
చలన (కొంజు) 6-15-0; చలన (సెటిల్డ్-కో) 6-8-0.
చలన (కాకనక్క) 6-9-0 చలన (గుప్తి) 6-9-0 చలన
(గడ్డకంబా) 7-14-0 వచ్చునరము (ఎల్) 7-8;
40 జూబ్ (వజిరామలకట్ట) అయిదు సత్తరములు
11-15-0 కలర్ బాల్ 11-6-0 నమలి
80 సీమ (5 పానులకట్టలు)-అడకతెర 12-12-0
నమలి 15-2-0; "డబుల్ నెట్" (ఎల్) 15-6-0 రాట్టము
(ఎల్) 12-12-0; రుదూకారము 8-14-6 ఎడ్డు గడియారము
8-15-0
ఇత్తడిరకము- (డికే మేన్) 282,
డిల్ (క్రూసాయర్) 280
కాకినాడ 270
6 కొంజుమల్లు-
15 గో-కామ్ ("వెంకటేశ్వర్") 11-4,
జర్మన్ నెమలి 10-4-0
వర్మనరములయొక్క ధర-
కావా "రేజీ" 28-14-0
వేరుసెనగ నూనె
"ఇంగ్లీషు కాంబిండ్" నానగ 118,
ఆముదము
(మిల్ మెరిస్) 106
వరుసచేసినతొలు రతి 1-8 ధరలు
అత్తలోలు (7 టూ 7 1/2) "ఆకకలెక్టెస్" 1-4-9; 1-5-0
" (8 టూ 8 1/2) " 1-8-6 టూ 1-4-0
" (తేలిక) " 1-8-6 టూ 1-8-2
1 " (8 1/2 టూ 9) తెలంగాణ 1-8-9 టూ 1-4-2
" (7 టూ 7 1/2) " 1-5-0 టూ 1-6-0
" (తేలిక) " 1-6-9 టూ 1-7-0
" (8 టూ 8 1/2) తెలంగాణ 1-8-9 టూ 1-4-0
" (6 1/2 టూ 7) " 1-5-8 టూ 1-5-6
" (7 టూ 7 1/2) నిజంపగరము 1-5-6 టూ 1-5-9
" (6 1/2 టూ 6 1/2) "
" (7 టూ 7 1/2) తెలంగాణ 1-5-9 టూ 1-6-0
గజతొలు 0-13-9 టూ 0-14-0
గజమాడతొలు 1-6-6 టూ 1-7-8
అత్తమాడతొలు 2-0-0 టూ 2-0-6

మంచి తరుణము
చెడిన ఆరోగ్యమును మరల చక్క
గూర్చుకొనుటకు ఆతంకనిగ్రహ మూత్రలం
శుభయోగించనగును.
82 మాత్రలు కల డబ్బి 1 రూ 1/-
ఆతంకనిగ్రహ ఫారశీ
28, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

ఏలూరు

(ఒక విలేఖరి)

ఈ బిల్డిలోను సమీప గ్రామములలోను విశేషముగా పశువులు చోరి కాబడుచున్నవి. అందువలన ప్రజలకు చాలా నష్టము కలుగుచున్నది.

మా పట్టణములో యీమధ్య మామసార్లు కలిగిన ఆగ్ని ఉపద్రవములవలన నష్టపోయిన బిడ్డజనులకు గవర్నమెంటు వారు 15 వేల రూపాయలు సహాయము చేసికాచేగాని మా గ్రామంలో ధనవంతులయిన మోతేగంగరాజుగారు మొదలగు వారు ఏవిధమున జోక్యము పుచ్చుకొనకపోవుట కోపనీయము. అగ్ని సహాయమును పోలీసు డిప్యూటీ సూపరంటెండెంటు యిన్ స్పెక్టరుగార్లు మిక్కిలి శ్రమపడిరి.

మా గ్రామంలో జిల్లా జడ్జి మి. రా. శ్రీ ఎస్. రాఘవయ్యగారు మంచికి రిగడించి యిరుటలండి బదిలీ అయిరి. వారిసోదర మి. రా. శ్రీ శ్యామపతి జలరామదాసు పంతులుగారు నియమించబడిరి. వీరును బహుశాగ్రతగా నిజమును తెలుసుకొన శక్తిగల జడ్జియని ఒకే శృంగారముచూపారు.

ఇరుట యింకను ఎండలు తగ్గలేదు. మృగశిరశామాత్రమే కొద్ది వానతురినది. తిరిగి చినుకయినను లేదు. ప్రజలు వేడికి అగత్యండుచున్నారు. కురువుల బాడ్యములు పాచ్చయినవి. ఎండలు తగ్గలేదు.

కాకినాడ

ది 17-6-28 సంగ్రహిం లేదీ రాత్రి యేలూరు శ్రీ సీతారామాంజనేయ శాటక సమాజమువారు కాకినాడలో శ్రీ కృష్ణాభియేటలో "మహాభారత"మును శాటకములు కడు రమ్యముగా ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులకు రంజింపచేసిరి. శాటక మధ్యమున శ్రీ సీతారామాంజనేయ శాటకసమాజ ప్రాప్త యిరుట శ్రీ శ్రీ శ్రీ మోతే శారాయణరావు జమీందారు (M. L. C.) గారికి; ఇంజనం కొప్పురస్తులు; ప్రస్తుతం కాకినాడ కాపురస్తులు; శ్రీ కృష్ణాభియేట ప్రాప్తయిలు రసమి. రా. శ్రీ నందికోశ గోపాలరావుగారు, వారిచే చిత్రించబడి జర్మనీలో ప్రింటుచేయించబడిన శ్రీ "మరళికృష్ణ" అనుపటమును; ప్రజలకుచేసిరి. ఆ పటమునందు శ్రీ కృష్ణుడు యమున కొద్దున సాయంకాలముందు యిరుకతిన్నతైన తామరావల మీద ఆసీనుడై జేయిన పూరించుటయని తన్ను ప్రార్థించు భక్తుల మొరవిననున్నట్లు ప్రత్యక్షమయ్యె. ప్రేక్షకు లెల్లరు భక్తినిఘోరి ఆనందమున తేలియాడిరి. శ్రీ జమీందారువారు చిత్రకళాభివృద్ధికొరకు, తమ సమాజముచే ది 29-6-28 లేదీని కాకినాడలో "చంద్రగుప్త" అనుశాటకమును ప్రదర్శింపచేసి అందులందు అదాయము శ్రీ గోపాలరావుగారికి బహుమానముగా యిచ్చుటకు వాగ్దానము చేసిరి. శ్రీ నారాయణరావు జమీన్దారువారు కళాసోదకులై అనేకసాహసాల పర్యం రిము కీర్తిగాంచుచుండిరి. వీరిని శ్రీకృష్ణుడు యెల్ల కాలము ప్రోబుగాక!

(ప్రేక్షకుడు.)

నరసాపురం

(స్వయంవిలేఖరి)

కాలమానము

జూన్ 18:—ఇది శ్రద్ధల పండుకాలము. ఈవాటికి సాధారణముగా సకమునరకు ఉప్పులు అయిపోవలసింది. అటువంటి ఇప్పటికి ఉప్పులు అందుకేలేదు. ఎందుకనగా కాలములో నీరులేదు. గోదావరి ఎండిపోవుటచేత కాల్యలో ఒక్క చుక్కలేదు. అవసరముకాదా ఎండిపోవుచున్నది. ఇట్టి అవస్థ రైతు లెప్పుడు చూడలేదు. గోదావరికి వెంటనే నీరు తగిలినగాని ఉప్పులకు మీరుండదు. రైతులకు ఎట్టి అవస్థ రానున్నదో చెప్పట కష్టము.

స్కూలుపైసల్ పరిక్షాఫలితము

మామైకోన్నత పాఠశాలనుండి 57 గురు విద్యార్థులు పంపబడిరి. అందులో పరీక్షకు 49 గురు హాజరై నాడు. వీరిలో 16 గురు పాస్యైనారు. 31 బాలరు ఇంగ్లీషులో ఫే సలయి నారు. హిందూస్తానీ 9 గురులోను 5 గురు ఫే సలయి నారు. గనుక ఇంగ్లీషు, హిందూస్తానీ ఈరెండు అంశములు చెప్పటకు ఇంకను గట్టిపూర్వము ఉండవలెనని ఊహించుచున్నాను. ఈవిషయమై మేనేజిమెంటువారు శ్రద్ధసహించవలెను.

LALIMLI PURE WOOL
THIS ARTICLE IS GUARANTEED TO BE 100% PURE WOOL
Manufactured by
The CAWNPORE WOOLLEN MILLS Co
Post Box No. 5
CAWNPORE

LALIMLI PURE WOOL CAWNPORE

LALIMLI PURE WOOL
This article is guaranteed to be entirely Pure Wool
THE CAWNPORE WOOLLEN MILLS Co
Sole Manufacturers
CAWNPORE.

LALIMLI PURE WOOL CAWNPORE

LALIMLI PURE WOOL

LALIMLI PURE WOOL CAWNPORE

LALIMLI PURE WOOL

LALIMLI PURE WOOL

ఈ లేబిల్స్ ను చూడుడు

ప్రజలు లాలింలీ వస్తువులకు బదులు యి మిలేషనులను కొని మోసపోకుండునట్లు, యిక ముందు లాలింలీ వస్తువుమీద నున్న టికెట్టును, లేబిల్ ను, ట్రాన్స్ ఫర్ రను గాంచు డు అవి వస్తువులకు, లేక ఉడుపులకు కుట్ట బడిగాని లేక అంటించబడియుండును.

మీరు నమ్మకమైన ఉన్ని దుస్తులను కొన వలెనని సెక్యూరిటీ టికెట్టును చూపించు మని కొరుడు వాటిని లాలింలీ ఉడుపులనుండి తీసివేయజాలకుండునట్లు పొడుగంతటను, అన్ని వస్తువుల కంటించితిమి.

ఎడమచేతి వైపున వైభాగమున కనుపర చబడిన టికెట్టునుగాంచుడు. ప్లానలు, సర్టి ట్స్ డ్యు, బ్రాడ్ క్లాత్ మొదలైనవి కొనునప్పు డు ఈ టికెట్టును జుప్టియందూచుకొనుడు.

స్వీజర్లను, ఫుల్లీ ఫర్, కంబళ్లు, వీరికని అండర్ వేరులు మొదలగువాటిని కొనునప్పుడు లాలింలీ లేబిల్స్ ను చూడవలెకాదు.

లాలింలీ లోపీలనుకొనునప్పుడు లాలింలీ ట్రాన్స్ ఫర్ రను చూచి మరకొనుడు.

లాలింలీ ఆసుపేరు 100 టి నూకంతులు మంచి పూలు కలిగియుండునని గ్యారంటీ పొందబడియున్నది. చిరకాలము నున్నను, తృప్తిపొందగలరు.

లాటెంసీ ఏజెన్సీ:—

మెనర్స్, కపూర్ చంద్ అండు కో

చికోపేట, బెంగళూరు సిటీ

డి. కాన్పూరు ఉలేన్ మిల్స్ కంపెనీ

(బ్రిటిష్ ఇండియా కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్)

వారి బ్రాంచి:—

పోస్టుబాక్సు నెం 5, కాన్పూరు

పోస్టు సంగతులు

మామ సబు పోస్టుమాన్లుగా వచ్చి సాహెబుగారు చూడుటెల్ల క్రిందటనే బదిలీ కాబడినప్పటికిన్ని ఆస్థానమున నింతవరకు నింకొకరిని చేసిరయిందలేదు. ఒక గుమాస్తా స్థానము కూడా ఇంకొకలయినందున భారతీయ నున్నవని విశ్వాసు. గనుక ఆయిదుగురు చేతనే ముగ్గురి భుజములపైన పడిరి. ఇంత సుస్తీకి కారణమేమో నాని తెలియలేదు. ఇంక సుస్తీ ఈడిపార్టుమెంటులోతప్ప ఇంకొక డిపార్టుమెంటులో నే నెన్నడు చూచియుండలేను.

కీర్తికేషులైన ఆంధ్రరత్న

దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

నిన్న సాయంకాలము వీరిని ర్యాంమునుగూర్చి సానుభూతి సభ ఒకటి పెద్దబజారులో ప్రేమతో బామ్మకంటి కృష్ణమూర్తి గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగింది. గోపాలకృష్ణయ్యగారినిగూర్చి పలువురు మాట్లాడినచేతక యాదిను తీర్మానము ఆంగీకరింప బడినది.

“శ్రీరామశామామృతపావాన కృతును ఆంధ్రజాయ కాగ్రగణ్యుడును, సర్వకళాప్రపూర్ణుడును తన సర్వస్వమును తుదకు ప్రాణములను స్వరాజ్యముజ్ఞుడను కామతిగావించిన స్వార్థ త్యాగియు నగు శ్రీయ్యత ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారి యకాలమరణమునకు యావధివారు తమ సంతాపమును వెలిబుచ్చుచు వారీమటుంబమునకు యిందుమాత్రముగా తమ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.”

గోదావరి యేజిక్సీ పోలవరం

ప్రళయాన్ని సహాయనిధి

(స్వయంవిలేఖరి)

జూన్ 17:—ఈమధ్య జరిగిన మహాగ్ని ప్రమాదమువల్ల పోలవరంలో చాలా పెంతుంటింట్లు, పూరింట్లు కాలిపోయిన సంగతియు ఈమాత్ర 4, 5 లక్షల కిమ్మతుల అట్టి నష్టపడిన సంగతియు అందరికీ తెలిసిన విషయము.

సహాయము

పోలవరం డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారున్ను తహశీలు దారుగారున్ను తమ పలుకుబడిని వినియోగించి ప్రాంతంల దర్జాను నిర్దులను ప్రామాధికార్థను ప్రోత్సహపరచి యిండ్లు కాలినవారికి కలప తాటిముకు వగైరా సహాయము చేయించు చున్నారు.

పోలవరం, గంగోలు, గూటూరు, చేగంపల్లి యెన్టీలు ప్రాంతంల దర్జాను ఒక్కొక్కరు ఈమాత్ర రు 500 లు ఫీజుగల పక్కలను ఉచితపు నీటియిచ్చుటయేగాక పెద్దరుహాను కలప తాటిముకు నరికించి తమ స్వతంత్రములతో పోలవరం చేర్చి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి పరంగా యిండ్లు కాలినవారికి పంచి పెట్టుచున్నారు.

ఫారెస్టువారుకూడా తమ శక్తివంసనలేక గోదావరిమీద ఎచ్చె పెదురు వగైరా కలప సాహకార్థను ప్రోత్సహపరచి భర్తము చేయించుచున్నారు.

పోలవరంపై శ్రీ సంగమమువారు బట్టలు కాలిపోయిన పేద వారికి నుమారు రు 100 లు కిమ్మతుగల ప్రస్తుతులను ధర్మము చేసినారు.

ఈ మహాసంక్షోభము జిల్లాకలక్టరుగారికి దివ్యుర్రు కలక్టరుగారు కిమ్మతుకేమీ గవర్నమెంటు సహాయముచేయుట చాలా అవసరమని కిమ్మతుకేమీ గవర్నమెంటువారు అతి సాహసముతో తమ యుద్ధాధ్యక్షమును కలగించియు రు 200 లు కాంక్షనుచేసినట్లు తెలియుచున్నది ప్రజలు యిట్టి మహా ఉపద్రవపయములలో గవర్నమెంటువల్ల చాలాసహాయము పొందిగలమని తలచి యాయాచి నిసంతసె నిర్విణ్ణులైరి. కానన సభ్యులు పోలవరం వచ్చిచూచి ప్రజలపొందిన కష్టమును ఆం చునాటిని గవర్నమెంటుచేసిన కాంక్షను యంతసవంజముగా మన్ననతో తెలుసుకొందురు గాక ఇందు విషయమై వివిధగా కాంక్షనుచేయుటకై కాననసభలో పోరాడుదురుగాక.

యూనియన్

ఈ సంవత్సరం గ్రామయూనియన్లపై మొత్తముని ప్రజలు నిలబడుచుండ, బలవంతముగా గవర్నమెంటు వారు జిల్లాలోర్డువారి సహాయముతో ప్రజల నెత్తిపై యీ యూని యన్లకు రద్దీ కట్టు నికూలుచేసినాడ పురిటితోనే యెన్నెమ్మ కొట్టినట్లు మొదటితోనే గ్రామంలో నగం పరకురామప్రెతి అయినది ఇప్పుడైన జిల్లాలోర్డుమెంటు, యూనియన్లలోర్డు మెంటు వికలహృదయముతో ప్రజలకునష్టం కాచి యూని యన్ల ఎత్తివేయుదురుగాక

విశాఖవట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బాబ్జోలీదినము

బాబ్జోలీ దినమున ఆఖిలభారత చక్రాసంఘమువారి ఖాదీ ఘాండా రమణ మాయబడినది

“ఆంధ్రరత్నము”

శ్రీయత గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఆకాలమరణమువలన పురమం దమిరము విచారము ప్రబలినది పురవాసల సంతాప మును తెలుపుటకు 16 వ తేదీన సమన్వితరయన నొకబహిరంగ పథ జరిగినది. నుమారు 800 మందికిపైగ జనులక దెంచిరి ఆంధ్ర ముఖ్యులు ది బ మోచల్ల రామచంద్రరావుగారు, వ బు నుందరరావుగారు, వి యల్ కాస్త్రిగారు (మద్రాసు)ది నెం రామస్వామిగారు, శ్రీరాజా విక్రమదేవవర్మగారు, వల్లిమరు గుల కోదాదిరామస్వామిగారు, కొ నూ గుప్తగారు, మారేపల్లి రామచంద్రకాస్త్రిగారు, లలితాంబగారు, కేశవ నుందరమ్మ గారు మొదలగువారు పలువురుకలకు. ఇట్లక బ్రాహ్మీ హరేపల్లి రామచంద్రకాస్త్రిగారధ్యక్షతవహించిరి ప్రథమమున అధ్యక్షులు శ్రీగోపాలకృష్ణుల జీవిత ప్రాశస్త్యమునుగూర్చి ఉపన్యసించుచు తమసంతాపమును తెలిపిరి పిమ్మట శ్రీయత పురిపందా అప్పలస్వామిగారు గోపాలకృష్ణ నిర్వాణపద్యముల చదివిరి అంత జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీయత తెన్నేటి కేశవరాం గారు లేచి ఈ క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి తీర్మానము “నుప్రసిద్ధ దేశనాయకుడు, రామభక్తుడు, చీరాలవీరయ్య, నిమగ్నశంకారద్రాక్షణుడు, ఒకపుడు దేశముమహాసభా కార్య దర్శులయ్య, సత్యాగ్రహయోధులయ్య, విశాఖవట్టణ మండలమున సభ (మాడుగుల) అధ్యక్షులయ్య అను శ్రీయత దుగ్గిరాల గో పాలకృష్ణయ్యగారి ఆరాలమరణమువలన ఆంధ్రదేశముకే కాక సకల భారతదేశమునకును ఆపారముగ నష్టములిగిందని వి క్తిలి చింతించుచు శ్రీ పరార్థురదా నిరాదంబర దేశీయ యోధుని పవిత్రాత్ముల కాంతి ప్రసాదించుగాక యని ఈ విశాఖవట్టణ వారసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు”

తీర్మానమును శ్రీయతయు బుచ్చి నుందరరావుగారు, వి. యల్. కాస్త్రిగారు, కందాడ సర్వేశ్వరకాస్త్రిగారు బు వరచి ప్రసంగించుచు గోపాలకృష్ణ గౌరవమును ప్రశంసించిరి వి యల్. కాస్త్రిగారు మాట్లాడుచు శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్య గారు తమ జీవితములో నుడు సకలములను సరిపెయ్యండి రనియు, అనియైన స్వరాజ్య సంపాదనము, భౌతికములంద రిని ప్రాప్త్యాదులగ చేయుట, అదృష్ట గ్రామనిర్యాణము (రామ నగరు) ఈపనిత్ర సకలములను చేశారు నెరవేర్చువలయునని తెల్పిరి. అంతసభ్యులందఱును అధ్యక్షుల కోరికపైనిలేచి తీర్మా నమును తిరములవంచి ఆమోదించిరి అధ్యక్షుల అంత్యోపశ్వాస ముతో గోపాలకృష్ణున కవిత్వ ప్రీతికరము “శ్రీ మద్రవర ముగ గోవిందోహరిః” అను గంభీరధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

కలరా

పట్టణమున కలరా స్వల్పముగ పాడనూసినది ముచ్చి పాల్వెనాటి శ్రీమగొని పిడులందు మందుల చల్లము జాగ్రత్త గై కొనుచున్నార అయినను సరియైన మరీకిని లేకుండచేయకుం డుట చేతన, కొన్ని పిడులు రోక కలిగియు పరిస్థితులందుండు బుచేతను ప్రజలలోకింక భయముచుచున్నాడు

తప్పు ఎవరిది మీతప్పు లేక మాతప్పు?

న్యాయముగా తప్పుమాదియని మేము తలచుటలేదు. ఇప్పు టికి గడిచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి హిందూదేశమునందు దొర కునట్టి కూరగాయల చమురులందు గ్రోక్రాజెమ్ చాల అమోఘ మైనదనియు, పరిశుద్ధమైనదనియు తెలుపుచున్నాము.

విక్రయింపబడుచున్న నెయ్యి చాల మట్టుకులపటి ము గలది గానే యున్నది. కాన అది వృధాగా చెడిపోవుట లేదా? మఱియు వంటకు బజారునెయ్యి నువయోగించి క్రేష్టమైన ఆహారమును చెడు పుట లేదా? చెడిపోకుండుటకై మిక్కిలి భద్రముగా నుడుటచుచిది.

బజారునందు నెయ్యిడబ్బాలపైన నుండు ఈగలను మీ రెప్పుడైనను గమనించియున్నారా?

గ్రోక్రాజెమ్తో వండబడిన ఆహారమును భుజించి నుఖపడుదు.

Cocogem

అన్ని వంటపనులకు

కోకోజెమ్ నే ఉపయోగింపుడు.

Agents.—

2

ALFRED YOUNG & Co. Ltd.,

4149

Post Box No. 40, MADRAS.

బె జ వా డ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఎత్తెక్కిటి పెండ్రు

జూన్ 17-1928 (16 వ తేదీ) సాయంత్రం ఎత్తెక్కి టిటి పనినిమి త్తం దాఖల్ చేయబడిన పెండ్రును విప్లవాత్మక చర్యకాగరు ఎత్తెక్కిటిటి పనుకమిటి మెంబర్లు గవర్నమెం టు ఎత్తెక్కికల్ ఇన్స్పెక్టరుగారును సమావేశమై యుండిరి ఇరువదిరెండు కంపెనీల పెండ్రును దాఖల్ చేసెను అందు లో రెండుకంపెనీలు డిపాజిటు సామును చెల్లించలేదు. అం దుచే ఇరువదికంపెనీల పెండ్రును గూర్చియే ఆలోచించబడుతు పెండ్రును విప్లవతోడనే ఎత్తెక్కికల్ ఇన్స్పెక్టరుగారి సహాయమున అన్ని పెండ్రులలో గల అంకెలను తెలియజేయు ఒక జాబితాను తయారుచేసిరి పిమ్మట పెండ్రున్నియు పెట్టెలో పెట్టి నీళ్లుకేసి చెన్నపట్నం ఎత్తెక్కికల్ ఇన్స్పెక్టరుగారి ఆఫీసుకు పంపబడినది. అచట అన్ని పెండ్రు యొక్క తాజాజా వితా తయారుచేయబడున, దానితో ఏకంపెనీయొక్క రేట్లు అనుసరింపగ నూకనో తెచ్చుచును ఇన్స్పెక్టరుగారు చెప్పిరి అటుపిమ్మట పనుకమిటివారు సమావేశమై తమకు ఇన్స్పెక్టరుగారి సలహా నవ్వనిపక్షములో మరియొక యింజనీరు వడ్డీకంపె అభిప్రాయమును తెలుసుకోవచ్చుననిరి రు 500 మొదలు 1000 వరకు ఖీజా యిచ్చినచో ఏయింజనీరైనను అభిప్రాయము నిచ్చుననిరి.

ఇంజనీరులను యిప్పుడే నియమించవలదని ఇన్స్పెక్టరుగారు సలహా నొసంగిరి. కంపెనీవారు పనిచేయునప్పుడు పెతనిభి యెవరిచే చేయించవలయునో నిర్ణయించిన పిమ్మట ఇంజనీరుల నియామకమునుగూర్చి ఆలోచింపుడనిరి. గవర్నమెంటువారికి నూటికి రూపాయవంతున యిచ్చినచో గవర్నమెంటువారే తనిఖీచేయుదురనిరి. అట్టి సిథిలో పని ఇంకా నాలుగు ఆయిడు నెలలలో పూర్తియగుననగా ఒక యింజనీరు ను నియమింపవచ్చుననిరి. ఏలాగైనా ఇంజనీరుకు నెలకు నాలుగువందల రూపాయలై నా యిచ్చినగాని మంచివాడు దొరకడనిరి. వధురలో నెలకు వెయ్యిరూపాయలు జీతముమీద యింజనీరును యెర్పాటు చేసుకున్నారని చెప్పినారు. మధురలో 5, 6 లక్షలతోనే ఎత్తెక్కిసిటిని పెట్టుచున్నారు.

ఈమాటకు సమాధానముగా మాచేరుపేన్ గారు ఏమి చెప్పినారనగా మధుర బెజవాడంటే మాడంతలు పెద్దపట్టణం. 6 లక్షలతో ప్రారంభించినా పరిశుభవరకు అవలీలగా పెడగతుంది కాబట్టి అక్కడ పెద్దజీతంమీద యింజనీరును పెట్టుట సరిగనే ఉన్నది. కాని బెజవాడలో ఈ నాలుగు లక్షలకంటే త్వరలో ఎన్నిఅయ్యేమాచన లేదు. కాబట్టి కొద్ది పాటి జీతంతోనే యింజనీరును యెర్పాటుచేయుటయే మంచిది అని చెప్పిరి.

ఇన్స్పెక్టరుగారు మరల మాట్లాడుచు సమర్థుడగు యింజనీరును పెట్టుకంటే గవర్నమెంటువారు రొప్పకొన లేమో యన్నాడు. మరిన్ని తనిఖీచేయడానికికూడా మ్యునిసిపాలిటి ఇప్పుడే యింజనీరును యెర్పాటుచేస్తే ఒకసంగతి జ్ఞాపకమును కొనవలెనన్నారు. కంపెనీ యింజనీరు మంచి సమర్థుడున్న పెద్ద జీతగాడున్న అయియుండును అట్టివారి పనిని తనిఖీచేసే నిమిత్తం మ్యునిసిపాలిటి పెద్దజీత మిచ్చి మంచిసమర్థుడైన యింజనీరు నేర్పాటుచేయవలెనన్నారు. ఇన్స్పెక్టరుగారి సలహా ననుసరించి తనిఖీ విషయమై ఏమియో యొక నిర్ణయము నకు వచ్చువరక యింజనీరు నియామకము నావియుండుటకు సబుకమిటివారు తీర్మానించిరి.

మెయిన్ కాలవ దక్షిణముననున్న 1 ఎకరముల భూమి ‘పవర్ హౌసు’ కట్టునిమిత్తం గవర్నమెంటువారు మ్యునిసిపాలిటీకి అప్పగిత పెట్టినారు ఈసలములో ‘పవర్ హౌసు’ కట్టు నిమిత్తం ప్లానులు యెన్సిమెట్టు నూపరింపెండింగు ఇంజనీరు గారి ఆమోదమును బడసినవి:—

ఎత్తెక్కికల్ ఇన్స్పెక్టరుగారి సలహా ననుసరింక ‘పవర్ హౌసు’ కట్టడము ఒక నెలరోజులలో ప్రారంభమగును. ఈకట్టడమునకు శంఖుస్థాపన ఆంధ్ర నాయకులలో నొకరిచే గావించబడునని తెలియుచున్నది.

ఎత్తెక్కిసిటి స్క్రీముకు అంతా నాలుగులక్షలకు యెన్సిమెట్టు తయారుచేయబడినది. కంపెనీవారు కంట్రాక్టుదానిన 16 నెలలలో పని పూర్తియగునని తలంచుచున్నారు. అన్ని పనులు నిర్విఘ్నముగ జరిగెనేని భగవానుగ్రహమువలనను మాచేరుపేన్ శ్రీ కాశీశ్వరావు పంతులుగారి కృషివలనను బెజవాడ పట్టణము కుక్కనామ సంవత్సర వైత్ర కు ౧ నాడు రాత్రి విద్యుచ్ఛక్తిపమలను గాంచి ఆనందించవచ్చును.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం జూన్ 20-వ తేది బుధవారము

1. భాగ్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలి ౧౧ ప్ల 42 కలవి రు 18 0 0 14 0 0

సెల్లూరివి ౧౧ డిటో ౧౧ 14 4 0 15 0 0

ధేల్లి ౧౧ డిటో ౧౧ 15 0 0 17 0 0

రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ౧౧ 11 0 0 12 0 0

శువులు ౧౧ ౧౧ 18 0 0 22 0 0

2. భాగ్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ౧౧ 15 0 0 16 0 0

సెనగలు ౧౧ డిటో ౧౧ 12 14 0 13 8 0

పెసలు ౧౧ డిటో ౧౧ 14 0 0 16 8 0

మినుములు ౧౧ డిటో ౧౧ 14 0 0 17 0 0

ఉలపలు ౧౧ ర 195 ౧౧ 11 0 0 11 8 0

3. నూనెపప్పులు

శువులనూనె బా 1-కి ౧౧ 145 0 0 150 0 0

సెయ్యి మ 1-కి ౧౧ 14 0 0 21 0 0

మినుక తన సెనగపప్పు బా 1-కి ౧౧ 50 0 0 52 0 0

చీలికోకొట్టిన ౧౧ ౧౧ 48 0 0 46 0 0

జీడినెనగనూనెగానగ బా 1-కి ర 118-0 మినుక నూనె 110

అమడము బా 1-కి 106 0 0 108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాడవశుపు బా 1-కి 120 0 0 125 0 0

కురవశుపు ౧౧ 95 0 0 100 0 0

మిరపకాయలు(గుంటూరుది) బా 1-కి 77 0 0 84 0 0

దనియాలు ౧౧ బా 1-కి 91 0 0 105 0 0

గుంటూరుపొడకట్టు నీలినుండు మునుగు 1-కి ర 40,45

కాళవా పిపాడకట్టు ౧౧ ౧౧ 50,55

తెలుము బా 1-కి ర 28 0 0 50 0 0

అస్కాచక్కర బస్తా 1-కి ౧౧ 28 14 0 29 4 0

చింతపండు బా 1-కి ౧౧ 28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ౧౧ 29 0 0 81 0 0

చదరం ౧౧ 24 0 0 80 0 0

రవుండు ౧౧ 28 0 0 80 0 0

6. నూలు

సం 20 బెన్ని సంహం యాటి రు 7 14 0

సం 6 ౧౧ కట్టారి ౧౧ 4 9 0

సం 24 ౧౧ లాకి ౧౧ 6 0 0

సం 20 ౧౧ రెట్టెట్రిలు ౧౧ 7 2 0

సం 40 బామ్మరు 10 పా ౧౧ 11 4 0

సం 44 సాండ్రి ౧౧ 5 11 0

సం 40 రాణి ౧౧ 9 15 0

సం 4 బెన్నిమనీడు ౧౧ 4 8 0

7. దూది

బోండావెట్టు బాతం 1-కి రు 886 0 0

8. లోహములు

సండి 100 తులం 1-కి రు 68 12 0 64 0 0

బంగారు తులము 1-కి ౧౧ 21 0 0 21 2 0

పవరకు 1-కి 18 7 6

ఇత్తడి బా 1-కి ౧౧ 280 0 0 284 0 0

రాగి బా 1-కి ౧౧ 268 0 0 270 0 0

9. పిండులు

జాతి తేలు నిర్వహించు అధికారికి నింహం

పీవా 1-గ్రీలుడి 20 కి రు 62 0 0

౧౧ నీలిరవ 1 రతి 1 12 0

౧౧ 14 రతులు 1 11 6

౧౧ 28 రతులు 1 11 0

౧౧ 56 రతులు 1 10 6

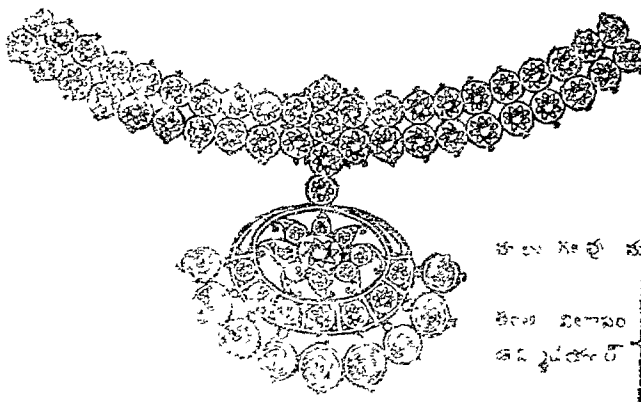
౧౧ 1 అందరు 1 10 0

జీర్ణం బామ్మరాట్ తేలి అనగా (బిర్ని రెడ్డు) 8 8 0

కాం 8 8 0

౧ ౧ ౧ ౧

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్రప్రథమమున మీ పనిమీ?

వా 1649

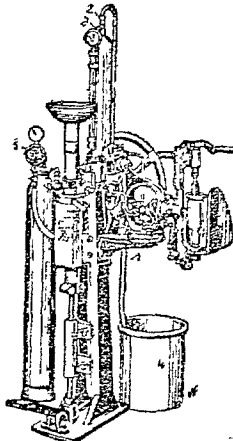
నగలవర్తకులు, 25 చైరాబజారురోడ్డు, వ. గ్రామ.

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే

గలంకముల పెండ్లి సామానులు, బంగారు నగలు వీధి మార్గమున నీలుబండికి, పవరం బంగారు పూచీ వ్యాపారులు. అక్కడలేనివి వాడుకుని తీసుకొని వేరు గదివ్యాపకము. మరియు కాశాదాదల కనేక సౌకర్యములు గలవు. మాతో లావాదేవి చేయవచ్చు వారివడిగిన తెలియును.

ఈవిధమున { ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ } రెవెన్యూ నెం 2802

ఇండియాలో కెల్ల స్వల్పధరలకు పొందదగిన వ్యాపారస్తులము సోడావాటరు మెషీనులు, బాల్ ప్లాస్ట్, క్రాన్ కాక్సు సోడావాటరు నీసాలు, మంచి యెసెన్సులు, కెమికల్స్ సోడావాటరు ఫ్యాక్టరీకి వలయు సామగ్రి వగైరాలు కలవు.

1845 సం లో స్థాపితము

ఈ వ్యాపారములో ననాదినుండి పని చేయు చున్న దిదియే. గొప్పపేరు గాంచిన బిష్ యస్ అండ్ హెచ్. డక్ వర్త్ వగైరా వాణిజ్యముండి నేరుగా తెప్పించి స్వల్పలాభములకే సప్లయచేయువారలు, వివిధ పరిమాణములకు సరిపోవు సోడావాటరు మెషీనులు.

పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు.

లిక్విడ్ రంగులు, పాడర్లు కోరినవారలకు పంపబడును.

ESOOFALY MAHOMEDALY & Co.,

102/104 Bhusari MOHOLLA, BOMBAY. 3.

తుపాకులు, మందుగుండు సామానులు, వేటపరికరముల వ్యాపారస్తులు, కేటలాకు ఉచితముగా పంపబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఉద్యోగాలు

4

ఇక 1000 రూపాయల మొదలు నూరు రూపాయలవరకు గల ఉద్యోగాలపంగతి విచారితము. ఇందులో సబుజిడ్డీ, జిల్లా మనపలుగు, డిప్టీ కలెక్టర్లు, తహశీల్దార్లు, మాజూరు కలెక్టర్లు, సబ్ మేజిస్ట్రేట్లు, విద్యాకాళాధికారులు, డిప్యూటీ మాస్టర్లు ఇన్ స్పెక్టర్లు, జిల్లా పబ్లికలు, సబ్ అసిస్టెంట్లు సర్కిల్ లు, జిల్లా రిజిస్ట్రార్లు, సబ్ రిజిస్ట్రార్లు, పోలీసు డిప్టీ సూపర్ కెం టెండెంట్లు, సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్లు, ఫారెస్టు రేంజర్లు వగైరా లుంటారు. వీటిలో నూటికి 99 ఉద్యోగాలు హైదరాబాద్ కేసు సంబంధమున్నవి. జిల్లా మునపలుగుల హైకోర్టు జడ్జిలు సర్క్యంతురు. సాధారణముగా మనస బిశేషగలవారు హైకోర్టు ప్రాక్టీసు వారంభి తురు. జిల్లా హైకోర్టు సామలలో ప్రాక్టీసు చేయువారు కదాదితుగా మనపలుగుమందుగుగా ని హైకోర్టును పట్టుకొని వేలాడువారే ఎక్కువగా మనపలుగులకు కాన్సింపుమన్నది ఆంధ్రుడు ఆంధ్రులకు అరవలసంపు యే హెచ్చు. ఈ ఉద్యోగములకు హెచ్చు ప్రాక్టీసుంటుంది ఆ తరువాత అదియు నగుపడదు నిన్ను మొన్న కోర్టులో ప్రాక్టీసు మొదలు పెట్టినవాడు జనసంఖ్యగలడు. వీనికి హైకోర్టు జడ్జిలు యెరిగివుండుట; ఏగొప్ప లోయబుద్ధుడో ఆ ప్రాక్టీసుగా స్థంతులు మున్నగు లక్షణములన్న అనవబు లాయలుని తోచుచున్నది. ఇక మనపవాడుగా కండ్లు మూసుకొని నెమ్మకు నీరెత్తికట్టు సబ్ డిప్టీ జిల్లా జడ్జి రకు మాడ వచ్చునన్న మాట-అదృష్టముంటే హైకోర్టు జడ్జిరకు దేక వచ్చుచున్నమాటే. ఎం-ఏ-ఎస్-యల్. పరీక్ష పాస్యించినవాడు, బి. యల్ ఫస్ట్ క్లాసు ప్యాసయినవారన్న ఏ తర్జుకాను బియ్యంలో యిట్టి మునపలై పోతారు, అదృష్టము వుండవలె. ఇక్కడ ఏ బి యల్. తయారా అధనము అర్హత వుండవలెను. ఇక డిప్టీ కలెక్టరు మున్నగువాటికి ముందు గుమాస్తాగా చేత తర్హత రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు బాలాకా కాంట్లెంట్లు సబ్ మేజిస్ట్రేట్లు తహశీల్దార్లు డిప్టీ కలెక్టరు వగయిరా ఉద్యోగముల సర్వీసునుబట్టి అర్హతనుబట్టి చదివిన చదువును బట్టి అగుచుండును. ఆధమును నూర్లు ఫణులతో అయినా అయివుండవలెను. ప్రస్తుతము బామ్మరాట్ తేలి బి.ఏ. నరక కా అధనము చదివిన వాడుగా గుండవలెను. విద్య తక్కువగా నున్న తక్కిన కలహలవారై తే అధనము నూర్లు ఫణులతో అయినా కావలెను. ఇది గుమాస్తానికి చదువుతో సంబంధించిన ప్రథమ అర్హత. సర్వీసు డిక్టేషను యోచనలోకి వచ్చును. ఒక ప్యూరురారు. ఇక అర్హత అంటే ప్రజాపక్షపాతికాక డాటు

దర్శము గలిగి వ్యవహారము గలిగి రాష్ట్రానికి నిర్వహణ కల్గి మహానీతుడై యిట్టి డిప్యూటీ కలెక్టరుకాగలడు. లేదా ఏమాత్రము దయాకరము గలవాడైవా వేసినచోటనే కంటికియను చూదిరిగిన వుండును

ఈ మధ్యరకము క్లాసులో యితే గొప్ప ఉద్యోగాలు దర్జాగలవి. డిప్టీ నవాబులలోని ఉద్యోగాలు దిట్టికి ది దీప ములలాగు అంకిగా దర్జాగలవికావు. ఇక నూరురూపాయలు మొదలు 85 రూపలర 25 వు గుమాస్తా ఉద్యోగాలు నూటికి 99 గురు గుమాస్తాలు నూటిలోనో లోగానో తెల్ల వారుతారు. డిప్టీ మేనా తెక్కుతారు. కార్యధారలంత గుమసాలది. కాళం అంతా పెద్ద ఉద్యోగీకులది. గుమాస్తా తప్పచేస్తే నాక రీకి నన్నాయో జరిమానాయో తలసించును. పెద్ద ఉద్యోగి చేస్తే గుమాస్తాలో పంక్తింద లేకును 85 రూప లోపుం అం ట్రాటరీ నా రీలు ఒక్కొక్కప్పుడు గవర్నరు రి: న్యూ బోర్డు మోజు గవర్నరు మెంటు కేటర్ల మెంటు తెలవాల దర్జము గుంభముగా లభించునుగాని మన మధ్యరకపు ఉద్యో గులకు నల్లదొరల దర్జము దొరలమాత్రము దర్జముగా నంటుంది. వీరి నోటిమాట మాటోయగా వుంటుంది. తెల్లదొరగారి దర్జమునకు బెర్జముగా నల్లబుద్ధివుంటుంది. ఎదుకంటె మర్యాదయచ్చి మండ్రిపొందటం ఎక్కి తెలుసు. మన దర్జవోలు కొందరి దర్జమును చేతామ టీకేగము. మర్యాద కేమిటోపను జగనసో యు భయం. పనంతా ప్లు న్యార యని తెలచి సొంగి. వుండును. కొందరు లోవానికి ముఖము మూంయిటకే విడిచుపడతారు. ప్లెయి కలసి మెలసివుంటే ఏమి ముఖమునందోయే తెలుస్తాగా ఇట్టివారివిల ననే యుక్కొప్పుకు మనకు ప్లయ జగదర్జరా యనిపిస్తువుం టుంది. మధ్యరకం ఉద్యోగులలో హై గుమాస్ట్ యాంపింబుద్ధి చాలా తక్కువవున్నది. ప్లెటిగిగాండ్లలో ఆయాక యం రించునది నేను నమ్మును. ఏదై నా రి: టెంచిమెంటు వచ్చి బంట్లోతులమిద సంబంధముయ్యవారుతాడు ఎందరు బంట్లో తులను, ఎందరు డిఫ్ కాలలను, ఎందరు గుమస్తాలను తీ: వేస్తే 1000 రూపల ముదరానయ్యున? ఒక నిమిషముననే తీసిన ఎందరో బంట్లోతులు, ఎందరో గుమాస్తాలు కీంచగలరు అది పనికి రాదు రి: టెంచిమెంటు అంటే చిన్ని ఉద్యోగుసాటికి నేను భూతమున్నామే. సంబంధములచేతను డి: వార్డునవముల చేస్తే ననన కొంతవరకు ప్రజల సానభూతిం బడయవచ్చును. బ్రిటిషు పరిపాలనయెడల ప్రజలకు గౌరవము నా నాటికి తగ్గ ముండిందలకు పెద్దఉద్యోగుల నిరంక శాధికార భావములే గాక వీ చిన్నయ్యుద్యోగుల తిరస్కారభావములను తోడుచు న్నవి. ఈమాదిరి ఉద్యోగనిర్వాహముతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ చక్రము సాగుచున్నది.

కొలి 88

1 పితుర్వేశ్వరి యాకన్యా రజస్సు సముపస్యతే 1
 భూగహత్యాపితుప్రస్యా సాన్కన్యాపువలీష్ఠృతా 1 1 మా
 తాచైవ పితాచైవ శ్వేష్టాభ్రాతరశ్చైవచ, శ్రయస్తే సరకం
 యాంతి దృష్ట్యాకన్యాం రజస్వలాం 2 ఉద్యహేద్యక్షుతాంక
 న్యాం బ్రాహ్మణో మదమహీతః, అసంభాష్యహ్యహంక్షయః
 సవిప్రాప్యచలీపతిః 3 వసిష్ఠుండును 1 పితుః ప్రమాదాత్తు
 యదీపాకన్యావయః ప్రమాణం సమీతిశ్చదీయతే, సాహంతి
 దాతార మపేక్షమాణా కాలాభిక్తా గురుదక్షిణేషా 4 ప్రయచ్ఛే
 న్నున్నికాంకన్యాం ఋతుకాలభయార్చితా ఋతుమత్యాంతు రి
 ష్టంత్యాం దోమః పితరమృచ్చతి 2 యాచచ్చకన్యాం, ఋతవ
 స్సృకంతి కుల్వైస్సకామాభియాచ్యమాణాం భూణాంతా
 వంతి హతానితాభ్యాం మాతాపితృభ్యామితి ధర్మవాదః 5 అ
 17-6 లభ్యుకాతరప్రభుండును 1 పితుర్వేశ్వరి యాకన్యా రజః పశ్య
 త్యసంస్మృతా, భూగహత్యా పితుప్రస్యా సాన్కన్యాపువలీ
 ష్ఠృతా 1 ఆశ్రియనుండును 1 రజస్వలాతుయాకన్యా యశి
 స్యా దదీవాహితా 1 పువలీవాన్దలేయ స్యాన్యజ్ఞతప్రస్యాంస
 చైవహీ 1 ప్రకరణ 215 యముండును. యః కరోత్త్యేకకలశే
 1 పువలీసేవంశ్విజః, కచ్చేక్షోజపన్నిత్యంబ్రిభిర్విదైర్వర్తిహా
 హతి 1 1 పువలీయస్తు గృహ్లోబ్రాహ్మణీం మదమహీతః 1
 సదానురతకా తస్యబ్రహ్మహత్యాదీక్షితే 2 పువలీగమనం
 చైవమాసమేకం కరోతియః 1 ఇహజన్మని కూద్రత్యంపునక్యాన్
 నో భవిష్యతి 3 పువలీ శేషపీతస్య నిక్వాసోపహతస్యచ,
 తస్యాంచైవ ప్రమాతస్య నివర్జ్యుర్మిధీయతే 4 పితుర్వేహీ
 కు యాకన్యాపశ్యత్యసంస్మృతరజః, భూగహత్యాపితుప్ర
 స్యా సాన్కన్యాపువలీ ష్ఠృతా 5 యస్తాం వివాహయేత్క
 న్యాం బ్రాహ్మణో మదమహీతః, అసంభాష్యహ్యహంక్షయ
 సవిప్రాప్యచలీపతిః 6 బ్రాహ్మణదక్షమేపర్యేకన్యాంయోన
 ప్రయచ్ఛతి, మాసిమాసి పితరస్యాః పితాపితిలోలోతి 7 అన్య
 వర్ణాభిక్షేద్యో సవవర్ణురలోహీతి దిశపర్ణాభిక్షేకన్యా అభ
 ఊర్ధ్వంరజస్వలా 1 మాతాచైవ పితాచైవ శ్వేష్టాభ్రాతా తక్త
 వచ, శ్రయస్తే సరకంయాంతి దృష్ట్యాకన్యాంరజస్వలాం 1 అ 3

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3433
MADRAS.

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మవశ్యకముగా నుండవలసినది!
దీనిచే గలుగు గుణము ఆత్మదృఢము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Kegd
తెప్పించి, చికదళా వాడిన మీద మిక్కిలి తృప్తిచెందవలసి మా నిర్మితమై ఖాయము. ప్రతిదినము అడుగక తోకామయహార మాత్రలను ప్రకంసాపత్రములే ఇంకను ప్రజల నిద్రగఱును. 504, వా 301
ఇది మేలైనకస్తూరి, మంజుమృత్యు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, బడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము, అగ్నిము, క్షేణ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి కీలలు నడిపించు, కక్కల ఈడు, అగ్నిమాంద్యము, మగబిడ్డలను బలపరచు మొదలగునాటికి నైవార్యమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిమీలలను మువలివారు మొదలగునాటికి లభ్యమైనవనియు. వారింతలకు ఒక గొప్ప పరమసాధనము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పోన్చి బుడ్డు బుడ్డు 0-4-0 తి. పోన్చి బుడ్డు 6 పమా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0
భిషగ్గర్తన పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.
శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

రోజాపుష్ప లేహ్యము 3351

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది- కావ
శిరసమును చక్కగా గలిగించును. దుచికరమయినది- వర్షము
తేరు. 15 రూ! దర్శి రూ. 0-10-0.

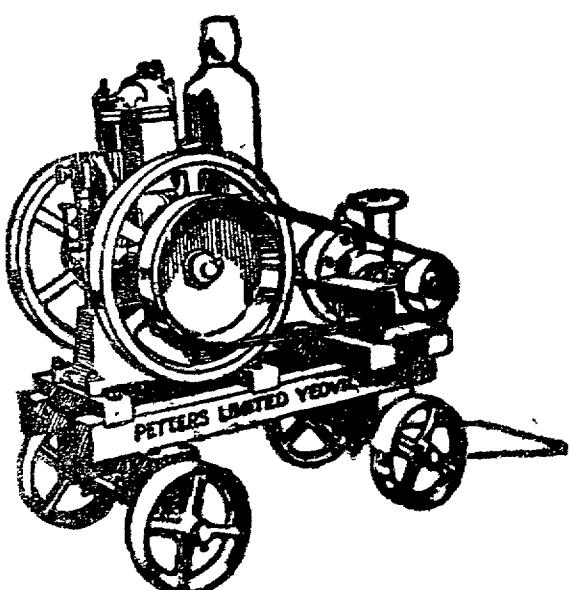
మ క ర ధ్య జ

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధి, బలమును కలిగించును తుల 1 వారు 12-0-0 16 గ్రాములు రూ 1-0-0.
పి. సి. ఏ. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, కెల్లూరుజిల్లా

మా న స్థా ల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెనుకభాగము! (పోన్చిబుడ్డులను ప్రత్యేకము) గుణముధికము!
శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాకల
కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అక్షిణము, అరచి, అవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అలిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగునవియందు గలిగిడి నొప్పిలను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పిలను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
విరునామా:- (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోన్చి నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,
నయ్యక పైనని 3928, భద్రమయినది

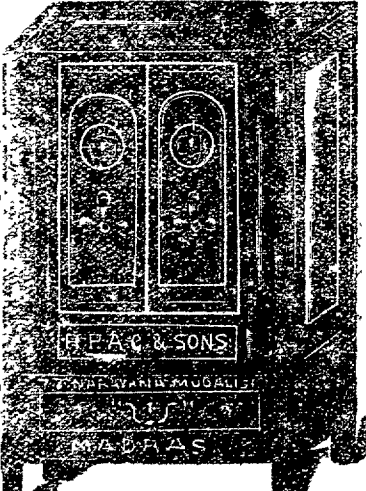

పెట్రోల్ సకలవిధముల జలయంత్రములు

మావద్ద యింజనులు, జలయంత్రములు, విరివిగా స్టాకులోనుంచి, తేలికైనవి, చురుకైనవి
శిశుకొనబడగినవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడినవియైన యంత్రములను అన్ని తగుసరికరములచే
అమర్చబడి, పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.
పెట్రోల్ ఎంజనుల మొదలగునాటికి సంబంధించి పూర్తివివరములు కాకినాడలో గల మా
బ్రాంచి ఆఫీసునందుకూడ తెలుసుబడును అచ్చట ఒక పంపింగు పెట్టుపనిచేయుటను కూడ
చూడవచ్చును.

బెస్ట్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3579 (యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)
పోన్చిబుడ్డు 63, మదరాసు.

రాచమడుగు పెద్ద అవ్వయ్య శెట్టి అండు నన్ను,
77, వా రాయగారిమందిరి కిది, మద్రాసు.

"ఏజంట్లు కావలయును"

రాజధానియందు దన్ని జిల్లాలలోను కిరెన్సి అండు
అమృతమునకై ఏజంట్లుగ పనిచేయు పలుకుబడిగల భురా
మనుష్యులు కావలసియున్నాడు.
నెం 1286 రు పోన్చిబుడ్డుకు దరఖాస్తుల నుంపుడు.
చెన్నై వట్టణము. (4798)